

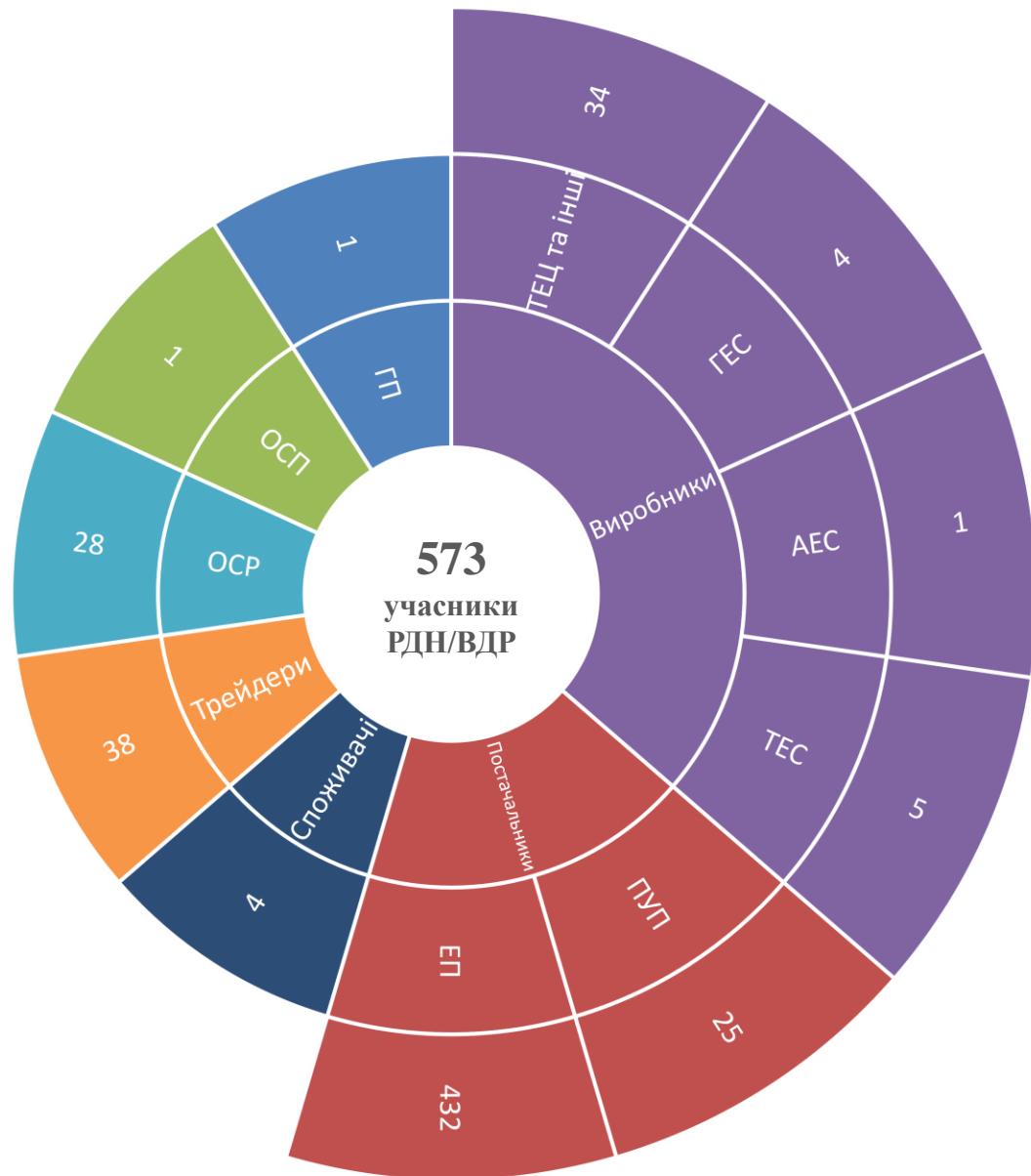
**О П Е Р А Т О Р
Р И Н К У**

/ Е Н Е Р Г І Я Р І В Н О В А Г И /

Звіт щодо спостереження за роботою ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку за 2023 рік

*Департамент спостереження за ринком
31.01.2024*

Інформація щодо учасників РДН та ВДР

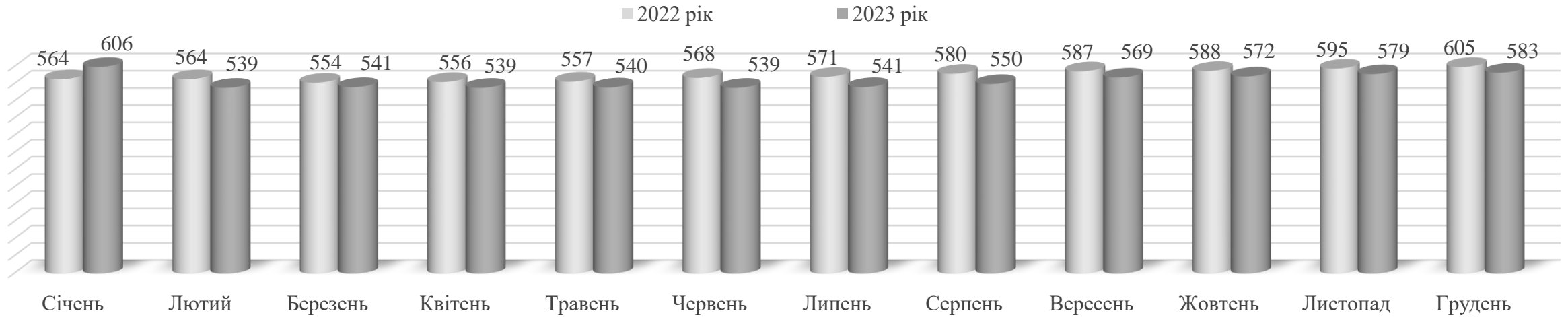
Загальна кількість договорів про участь у РДН та ВДР, що були зареєстровані з початку роботи АТ «Оператор ринку», становить 899 договорів, 119 з яких були укладені у 2023 році.

Станом на 31 грудня 2023 року були діючими 573 договори про участь у РДН та ВДР. Серед учасників РДН/ВДР:

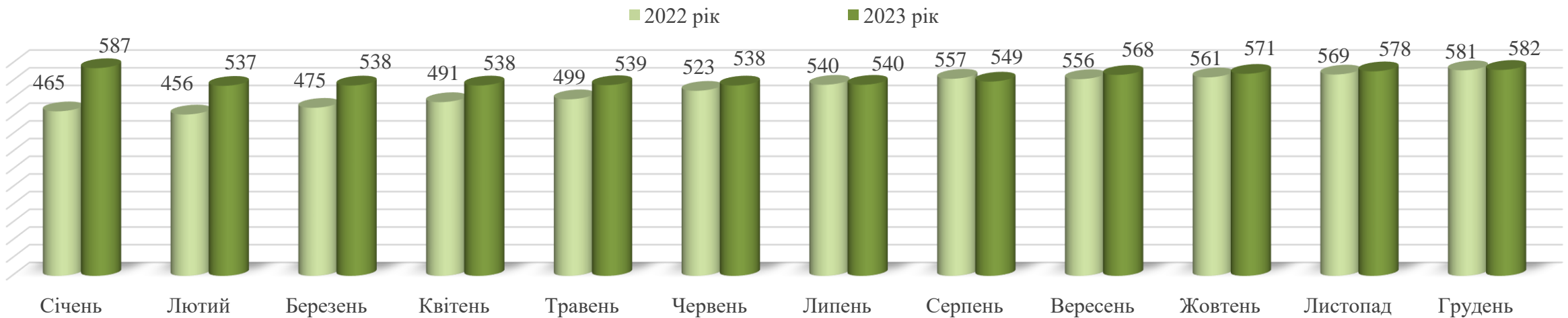
- виробники електричної енергії – 44;
- оператори систем розподілу – 28;
- постачальники електричної енергії – 457;
- трейдери – 38;
- споживачі – 4;
- оператор системи передачі – 1;
- гарантований покупець – 1.

Інформація щодо учасників РДН/ВДР

Загальна кількість учасників РДН/ВДР*

Кількість учасників РДН/ВДР з активним статусом**

* - Загальна кількість учасників РДН/ВДР, договори про участь у РДН/ВДР яких діяли у розрахунковому місяці

** - Загальна кількість учасників РДН/ВДР, без урахування кількості учасників, участь у РДН/ВДР яких було призупинено протягом всього розрахункового місяця

Максимальні та мінімальні значення, зафіксовані на РДН та ВДР у 2023 році

➤ РДН

	Максимальні значення		Мінімальні значення	
Індекс ціни «База» за добу, грн/МВт.год	<i>13 жовтня</i>	<i>4 834,33</i>	<i>31 грудня</i>	<i>1 697,71</i>
Середньозважена ціна купівлі-продажу електроенергії за добу, грн/МВт.год	<i>07 грудня</i>	<i>5 250,86</i>	<i>31 грудня</i>	<i>1 790,56</i>
Обсяг купівлі-продажу електроенергії за годину, МВт.год	<i>07 грудня, 17:00</i>	<i>5 239,5</i>	<i>21 травня, 15:00</i>	<i>535,0</i>
Обсяг купівлі-продажу електроенергії за добу, МВт.год	<i>01 березня</i>	<i>100 565,0</i>	<i>26 лютого</i>	<i>23 349,5</i>
Обсяг купівлі-продажу електроенергії за місяць, МВт.год	<i>грудень</i>	<i>2 411 262,0</i>	<i>вересень</i>	<i>1 312 676,1</i>

➤ ВДР

	Максимальні значення		Мінімальні значення	
Середньозважена ціна купівлі-продажу електроенергії за добу, грн/МВт.год	<i>07 грудня</i>	<i>5 690,52</i>	<i>31 грудня</i>	<i>1 812,52</i>
Обсяг купівлі-продажу електроенергії за годину, МВт.год	<i>13 червня, 24:00</i>	<i>2 043,9</i>	<i>29 травня, 07:00</i>	<i>1,0</i>
Обсяг купівлі-продажу електроенергії за добу, МВт.год	<i>15 січня</i>	<i>24 627,5</i>	<i>25 квітня</i>	<i>300,7</i>
Обсяг купівлі-продажу електроенергії за місяць, МВт.год	<i>січень</i>	<i>206 788,3</i>	<i>вересень</i>	<i>66 179,8</i>

* Усі ціни наведені без ПДВ.

Основні показники РДН та ВДР 2022 - 2023 років

➤ Ринок «на добу наперед»

Показник	2023	2022	Зміна, %
Індекс база, грн/МВт.год	3 373,52	2 650,27	↑ + 27,29%
Індекс пік, грн/МВт.год	3 739,04	3 152,61	↑ + 18,60%
Індекс позапік, грн/МВт.год	3 007,85	2 147,98	↑ + 40,03%
Середньозважена ціна на РДН, грн/МВт.год	3 617,60	2 797,90	↑ + 29,30%
Обсяг купівлі-продажу на РДН, МВт.год	20 750 401,9	18 206 936,7	↑ + 13,97%
Середньодобовий обсяг торгів на РДН, МВт.год	56 850,4	49 882,0	↑ + 13,97%

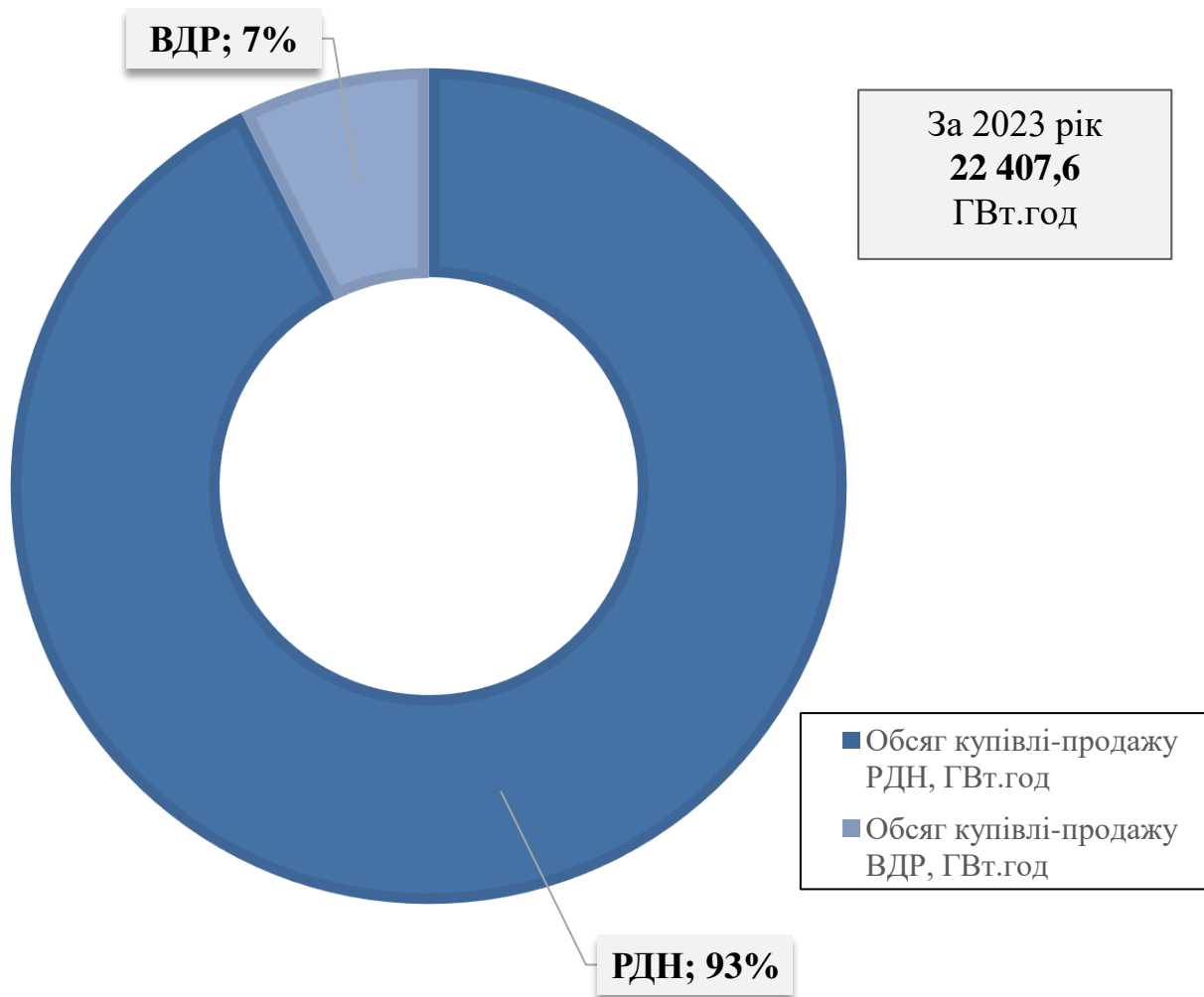
➤ Внутрішньодобовий ринок

Показник	2023	2022	Зміна, %
Середньозважена ціна на ВДР, грн/МВт.год	3 856,67	2 679,25	↑ + 43,95%
Обсяг купівлі-продажу на ВДР, МВт.год	1 657 236,6	2 695 078,5	↓ - 38,51%
Середньодобовий обсяг торгів на ВДР, МВт.год	4 540,4	7 383,8	↓ - 38,51%

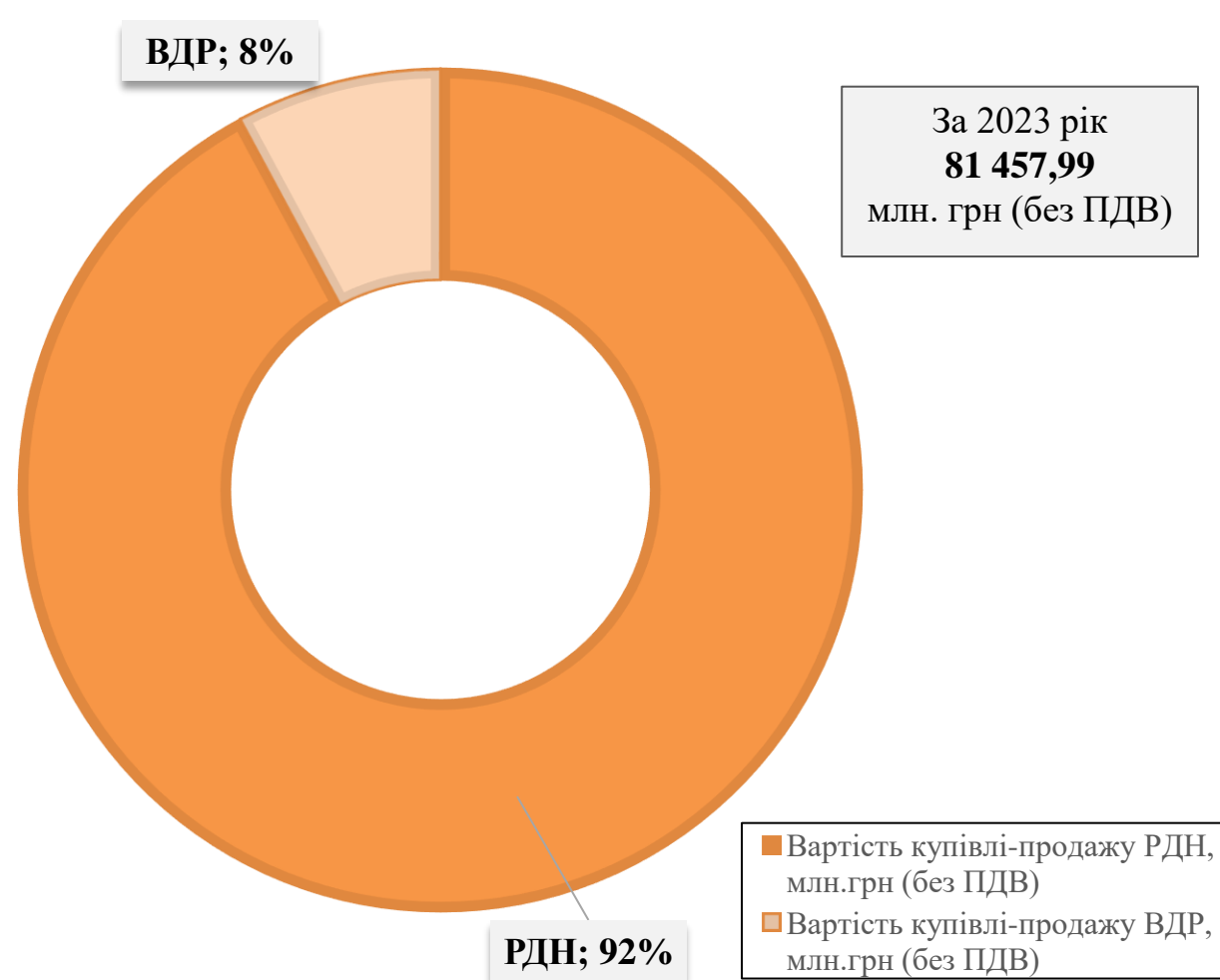
- - Усі ціни наведені без ПДВ

Обсяг та вартість акцептованої електричної енергії на РДН та ВДР за 2023 рік

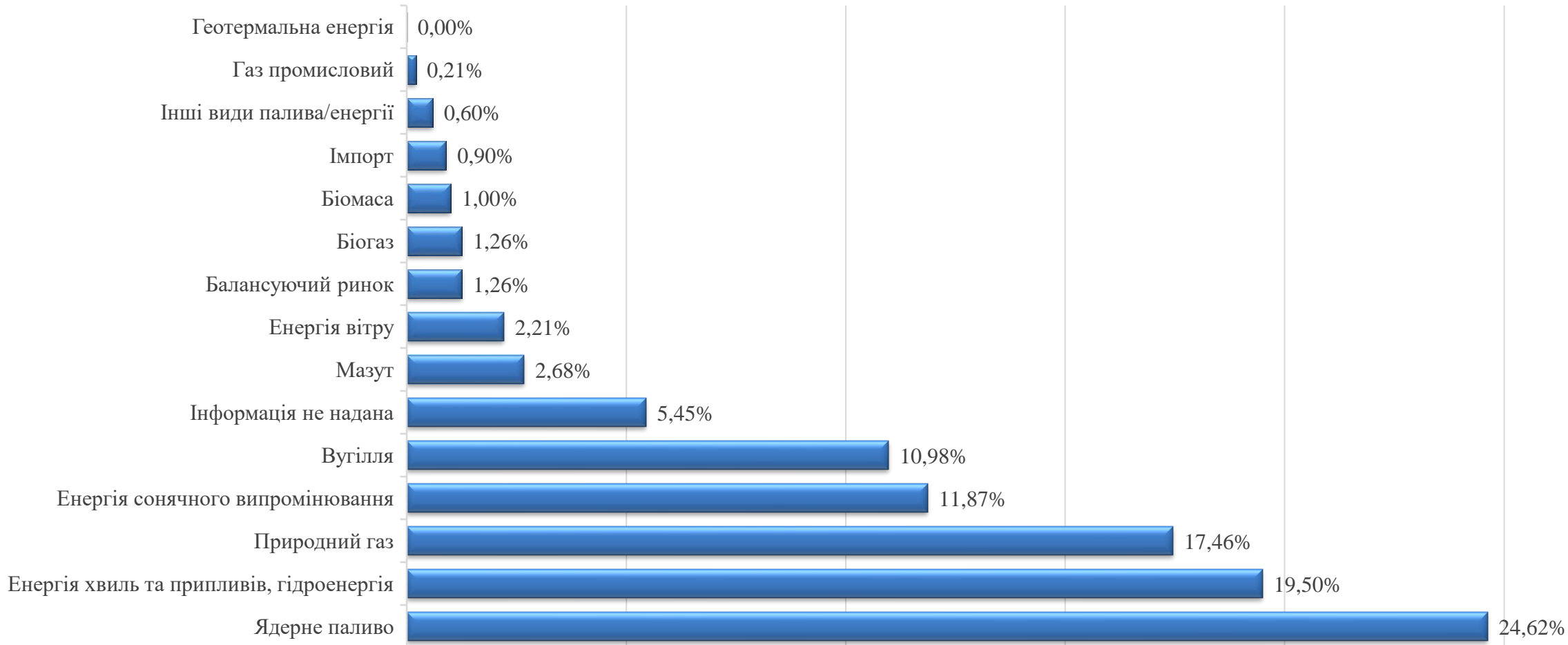
ОБСЯГ КУПІВЛІ-ПРОДАЖУ ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ НА РДН ТА ВДР

ВАРТІСТЬ КУПІВЛІ-ПРОДАЖУ ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ НА РДН ТА ВДР

Частка кожного джерела енергії, використаного для виробництва електричної енергії, проданої на РДН та ВДР за 2023 рік

* Відповідно до Постанови НКРЕКП від 26.04.2019 №642 АТ «Оператор ринку» оприлюднює інформацію про частку кожного джерела енергії, використаного для виробництва електричної енергії, проданої на РДН та ВДР за 2023 рік, яка була надана учасниками ринку станом на 19.01.2024

** За рахунок округлень до 2 знаків після коми сума відсотків може відрізнятись від 100%.

Основні показники РДН за 2023 рік

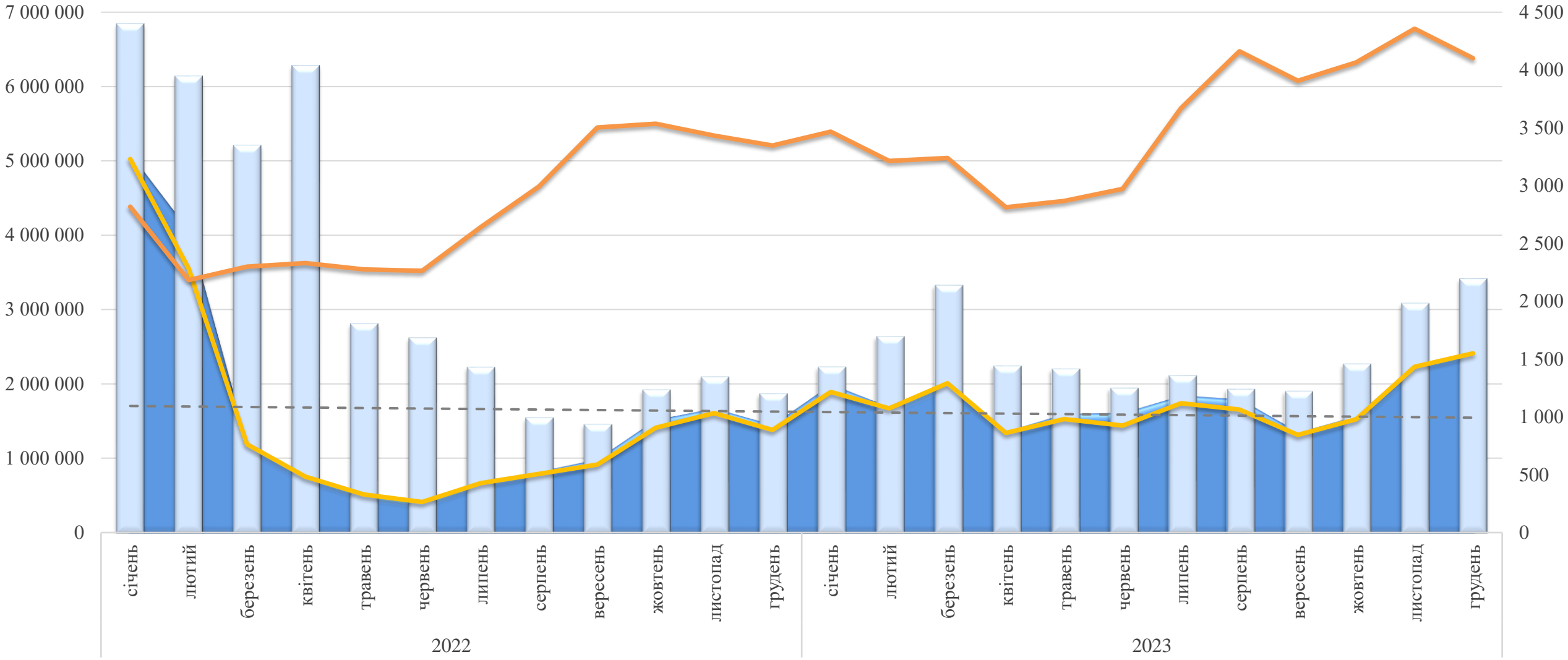
➤ Ринок «на добу наперед»

Показник	01-2023	02-2023	03-2023	04-2023	05-2023	06-2023	07-2023	08-2023	09-2023	10-2023	11-2023	12-2023	2023
Індекс база, грн/МВт.год	3 289,12	2 952,40	3 107,35	2 718,62	2 845,42	2 890,05	3 463,10	4 006,26	3 710,14	3 759,61	4 040,95	3 654,13	3 373,52
Індекс пік, грн/МВт.год	3 956,76	3 591,50	3 698,43	3 120,66	3 080,85	3 160,15	3 232,27	3 855,12	3 731,93	3 924,97	4 686,75	4 806,49	3 739,04
Індекс позапік, грн/МВт.год	2 621,48	2 313,29	2 515,28	2 316,58	2 610,00	2 619,95	3 693,92	4 157,41	3 688,35	3 593,43	3 395,14	2 501,77	3 007,85
Середньозважена ціна на РДН, грн/МВт.год	3 466,83	3 213,43	3 239,27	2 813,74	2 867,02	2 971,47	3 669,87	4 162,23	3 906,93	4 065,58	4 357,80	4 101,86	3 617,60
Обсяг купівлі-продажу на РДН, МВт.год	1 891 695,1	1 671 595,8	2 009 654,2	1 340 072,0	1 526 057,5	1 437 843,9	1 740 817,7	1 654 762,7	1 312 676,1	1 525 030,1	2 228 934,8	2 411 262,0	20 750 401,9
Середньодобовий обсяг торгів на РДН, МВт.год	61 022,4	59 699,8	64 827,6	44 669,1	49 227,7	47 928,1	56 155,4	53 379,4	43 755,9	49 194,5	74 297,8	77 782,6	56 850,4

* - Усі ціни наведені без ПДВ

Динаміка попиту, пропозиції та обсягів торгів на РДН за 2022 - 2023 роки

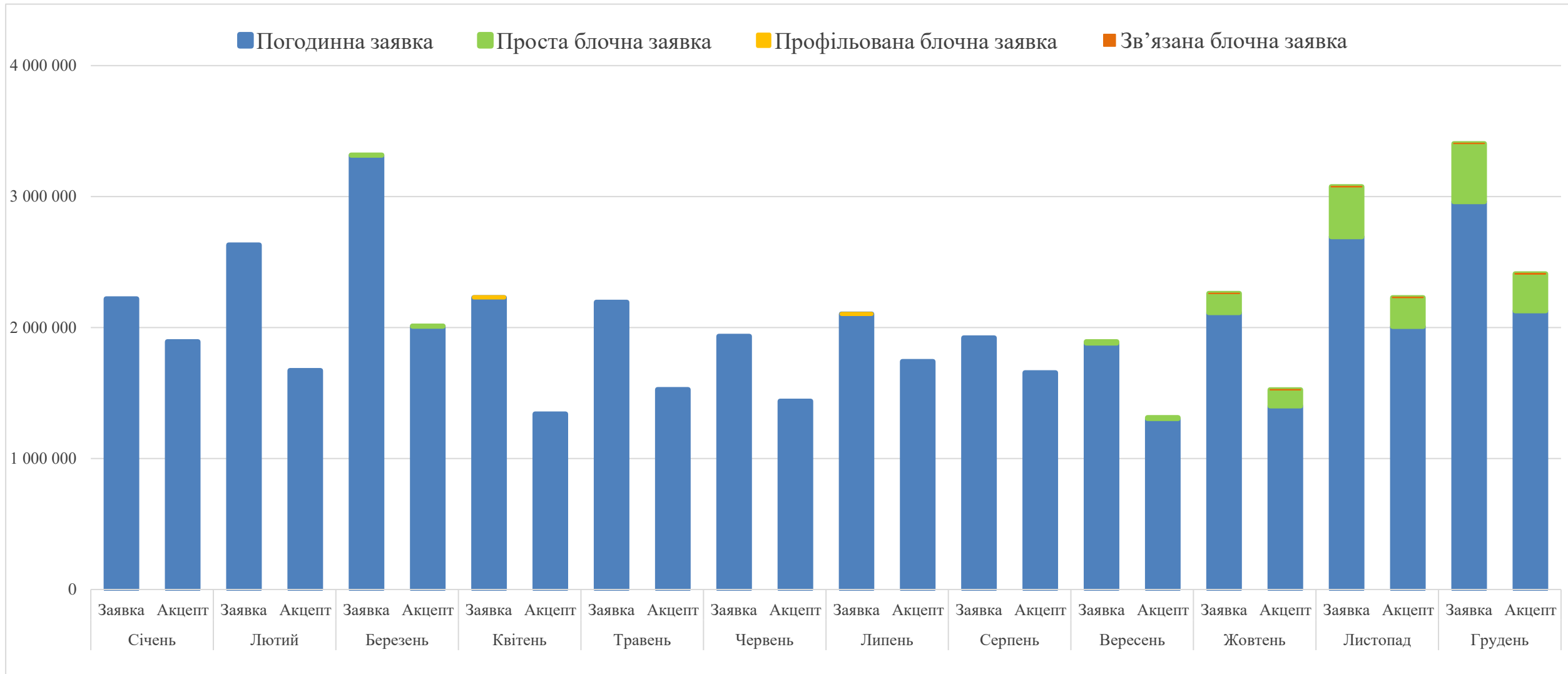
■ Попит
 ■ Пропозиція
 — Обсяги торгів
 — Середньозважена ціна РДН, грн/МВт*год
 - - - Лінія тренду за обсягами торгів

Динаміка попиту та пропозиції помісячно на РДН за 2023 рік

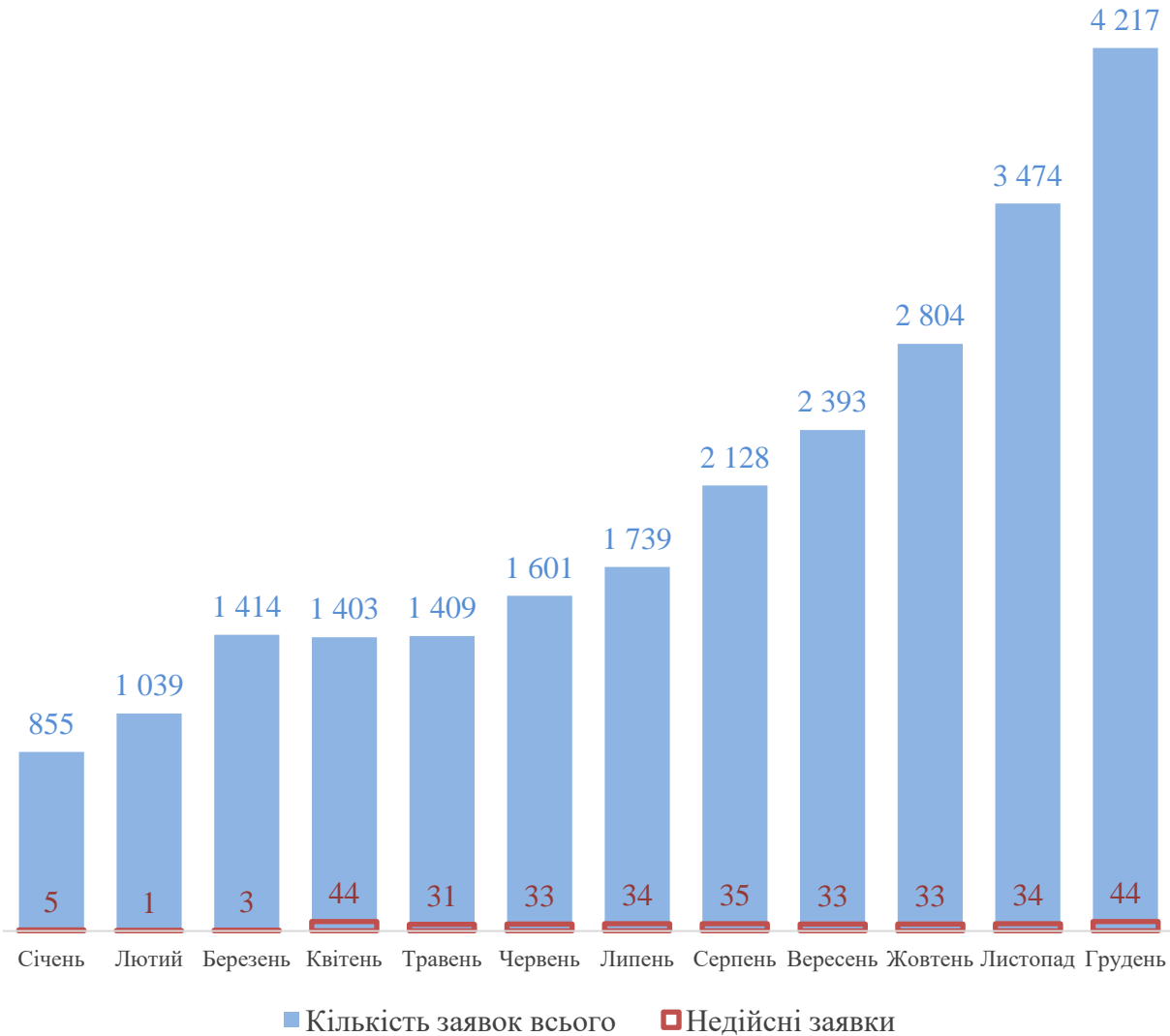
Період	Пропозиція, МВт·год	Зміна від попереднього місяця, %	Попит, МВт·год	Зміна від попереднього місяця, %
Січень 2023	2 219 901,6	↑ + 19,3%	1 981 689,2	↑ + 37,8%
Лютий 2023	2 630 573,7	↑ + 18,5%	1 674 533,7	↓ - 15,5%
Березень 2023	3 316 841,8	↑ + 26,1%	2 010 510,6	↑ + 20,1%
Квітень 2023	2 232 902,9	↓ - 32,7%	1 348 090,7	↓ - 32,9%
Травень 2023	2 194 349,1	↓ - 1,7%	1 585 968,3	↑ + 17,6%
Червень 2023	1 934 194,2	↓ - 11,9%	1 599 931,2	↑ + 0,9%
Липень 2023	2 103 272,9	↑ + 8,7%	1 834 473,6	↑ + 14,7%
Серпень 2023	1 921 736,5	↓ - 8,6%	1 780 794,4	↓ - 2,9%
Вересень 2023	1 891 569,7	↓ - 1,6%	1 334 898,3	↓ - 25,0%
Жовтень 2023	2 261 017,3	↑ + 19,5%	1 553 391,2	↑ + 16,4%
Листопад 2023	3 075 436,8	↑ + 36,0%	2 241 936,3	↑ + 44,3%
Грудень 2023	3 406 350,3	↑ + 10,8%	2 426 784,6	↑ + 8,2%

Заявлені та акцептовані обсяги на продаж електричної енергії за типом заявки на РДН у січні-грудні 2023 року, МВт.год

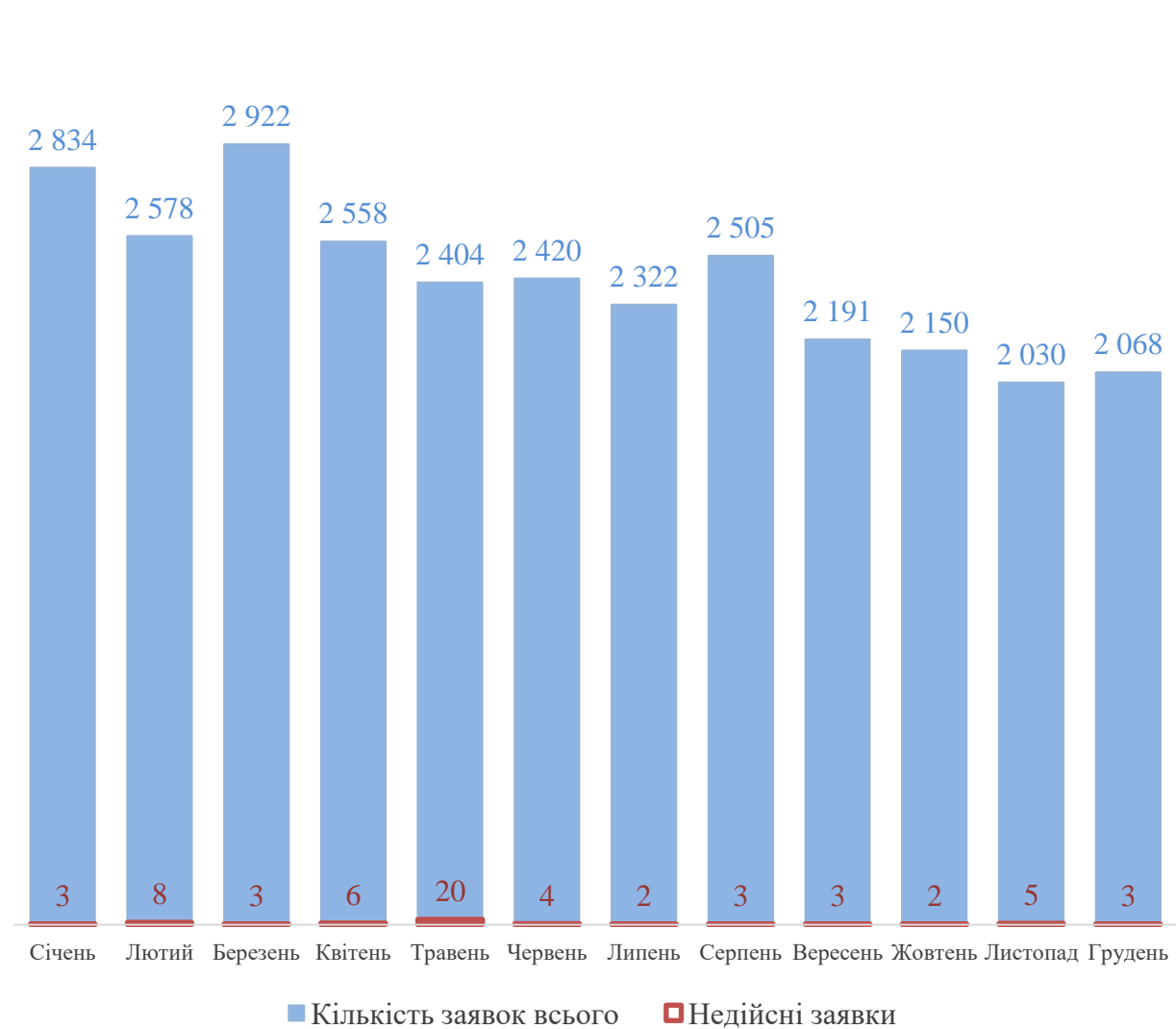

Кількість заявок на РДН у 2023 році

Кількість заявок на продаж на РДН

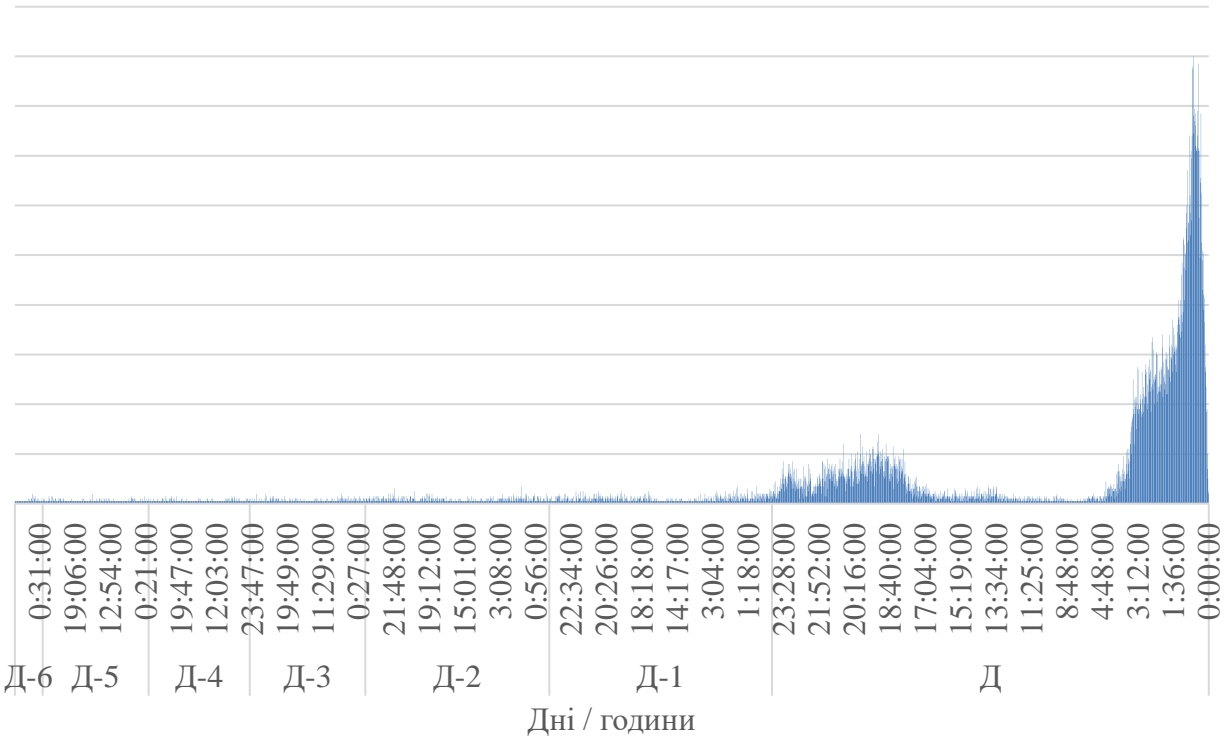
Кількість заявок на купівлю на РДН

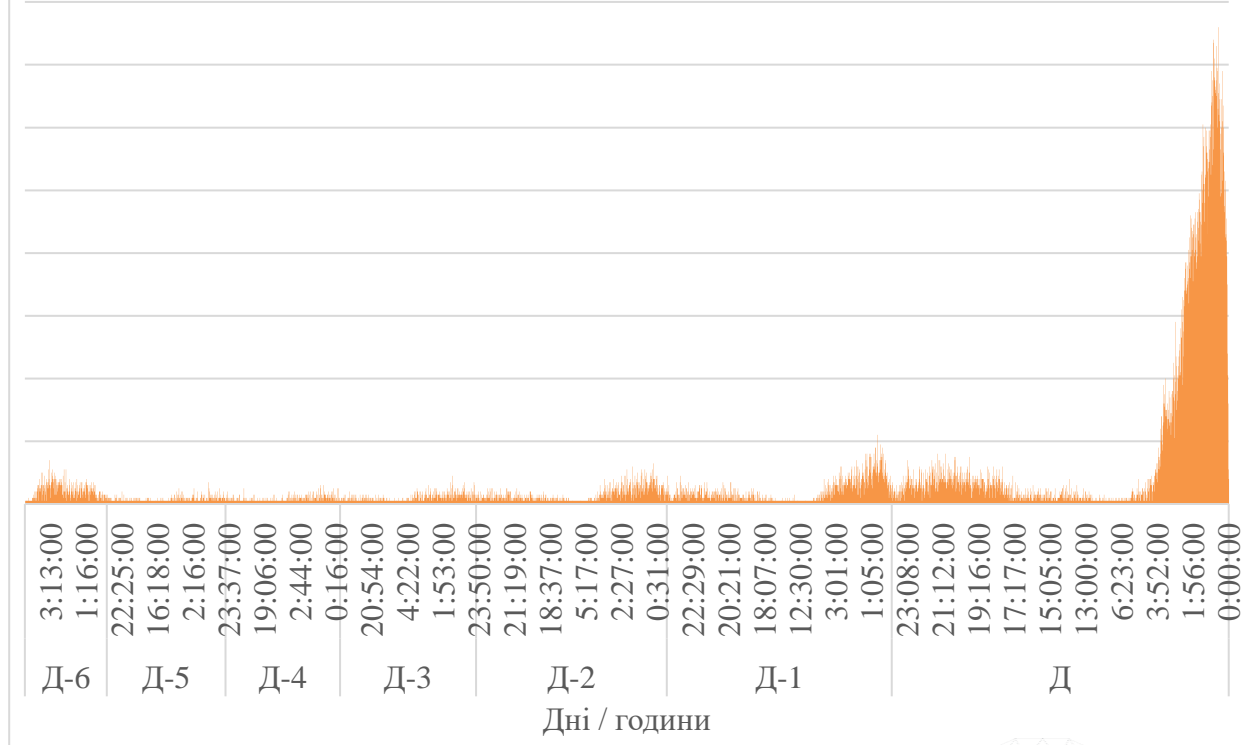
Кількість заявок з розподілом по часу їх подання учасниками на РДН у 2023 році

Вид операції	Кількість заявок							
	Всього	Д-6	Д-5	Д-4	Д-3	Д-2	Д-1	Д
BUY	28 982	1 123	594	620	894	1 795	2 870	21 086
SELL	24 476	92	337	323	405	778	1 114	21 427

Розподіл заявок на продаж відповідно до часу їх подання учасниками на РДН у 2023 році

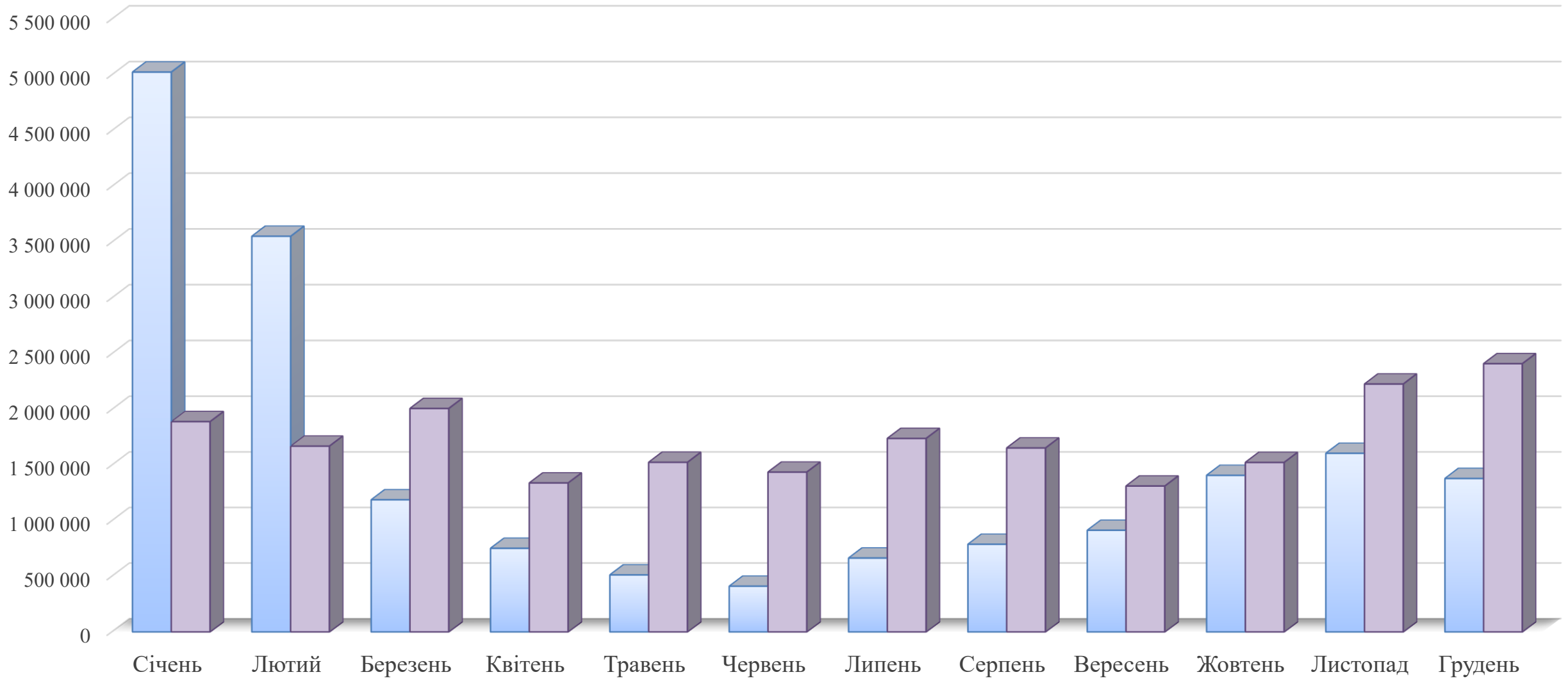

Розподіл заявок на купівлю відповідно до часу їх подання учасниками на РДН у 2023 році

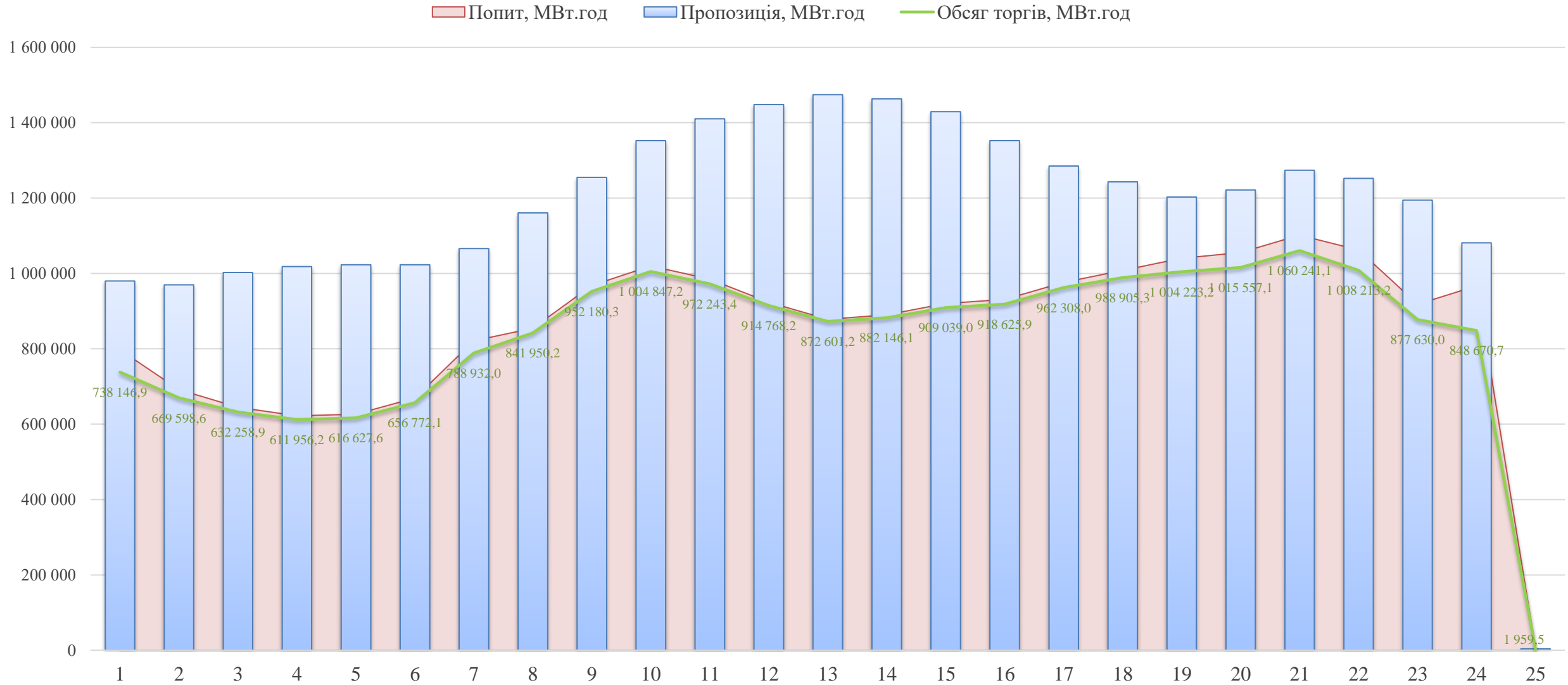

Обсяг торгів на РДН у 2022 - 2023 роках

2022 2023

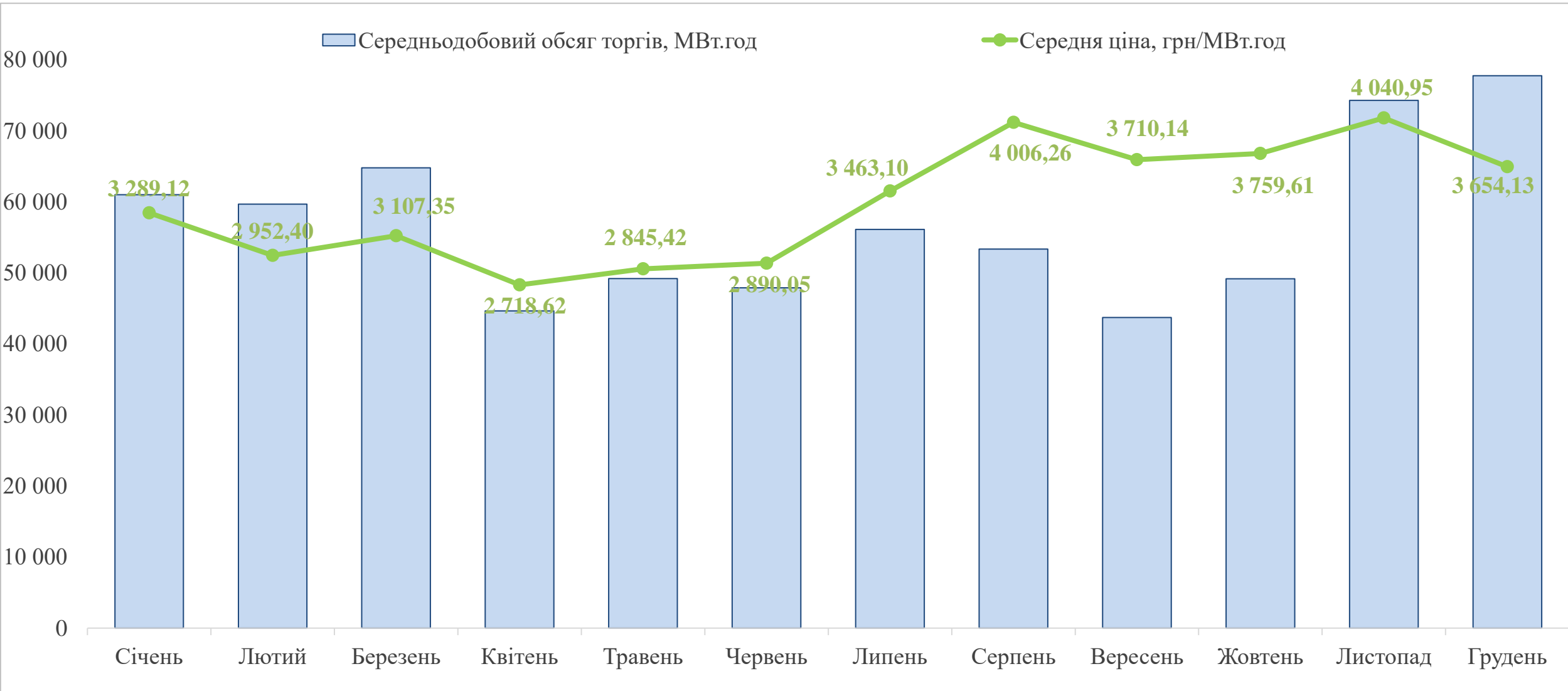

Обсяги попиту, пропозиції та обсяги торгів на РДН в погодинному розрізі за 2023 рік

Перехід на зимовий час (25 годин у добі постачання 29 жовтня 2023 року).

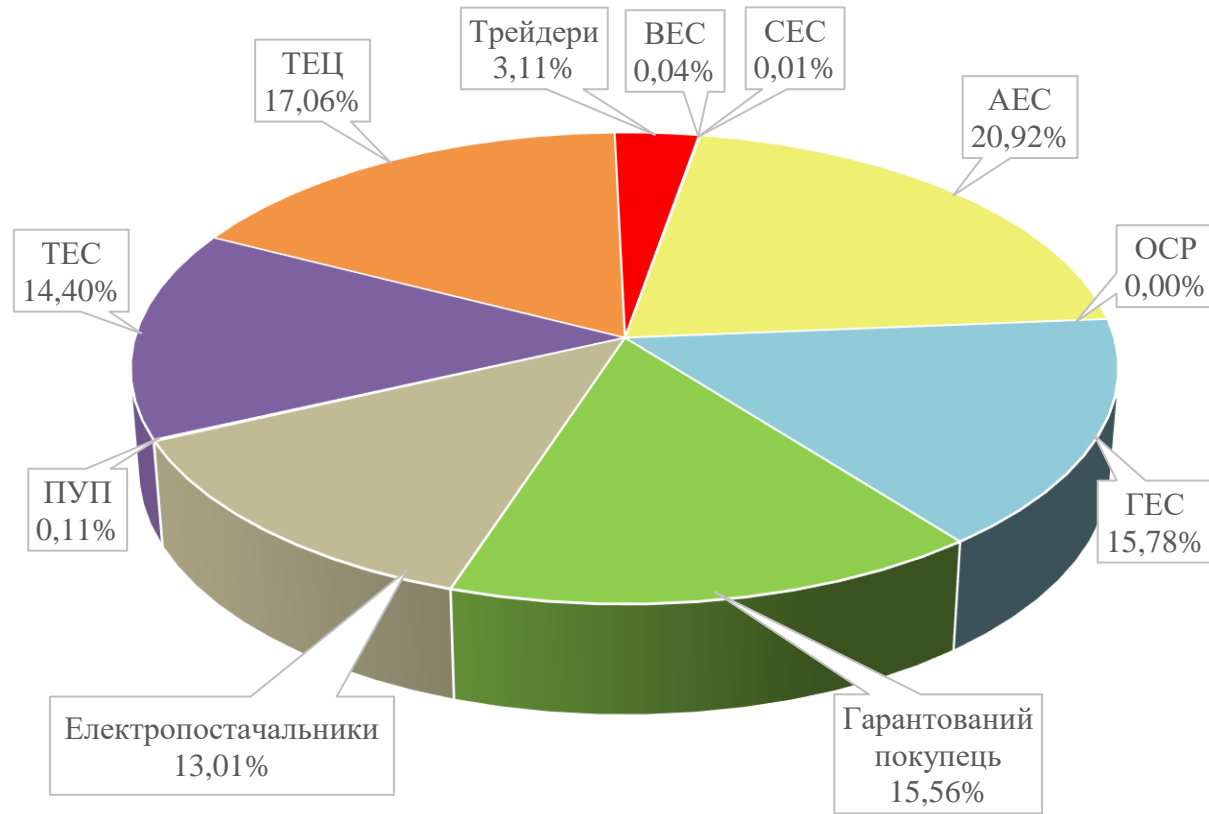
Середньодобові обсяги та середні ціни на РДН у 2023 році

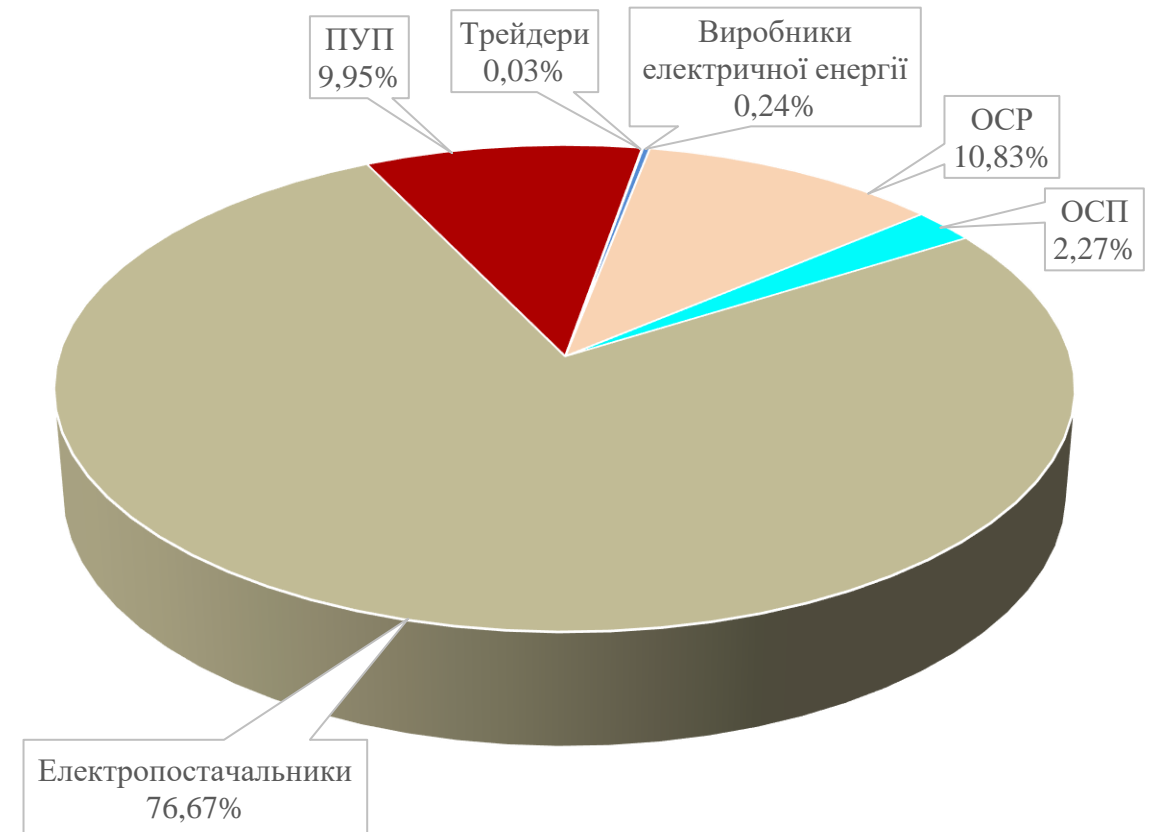
* - Усі ціни наведені без ПДВ

Структура обсягів купівлі-продажу на РДН за 2023 рік

Структура обсягів продажу на РДН

Структура обсягів купівлі на РДН

• За рахунок округлень до 2 знаків після коми сума відсотків може відрізнятись від 100%.

Частка акцептованого обсягу в заявленому на продаж обсязі на РДН

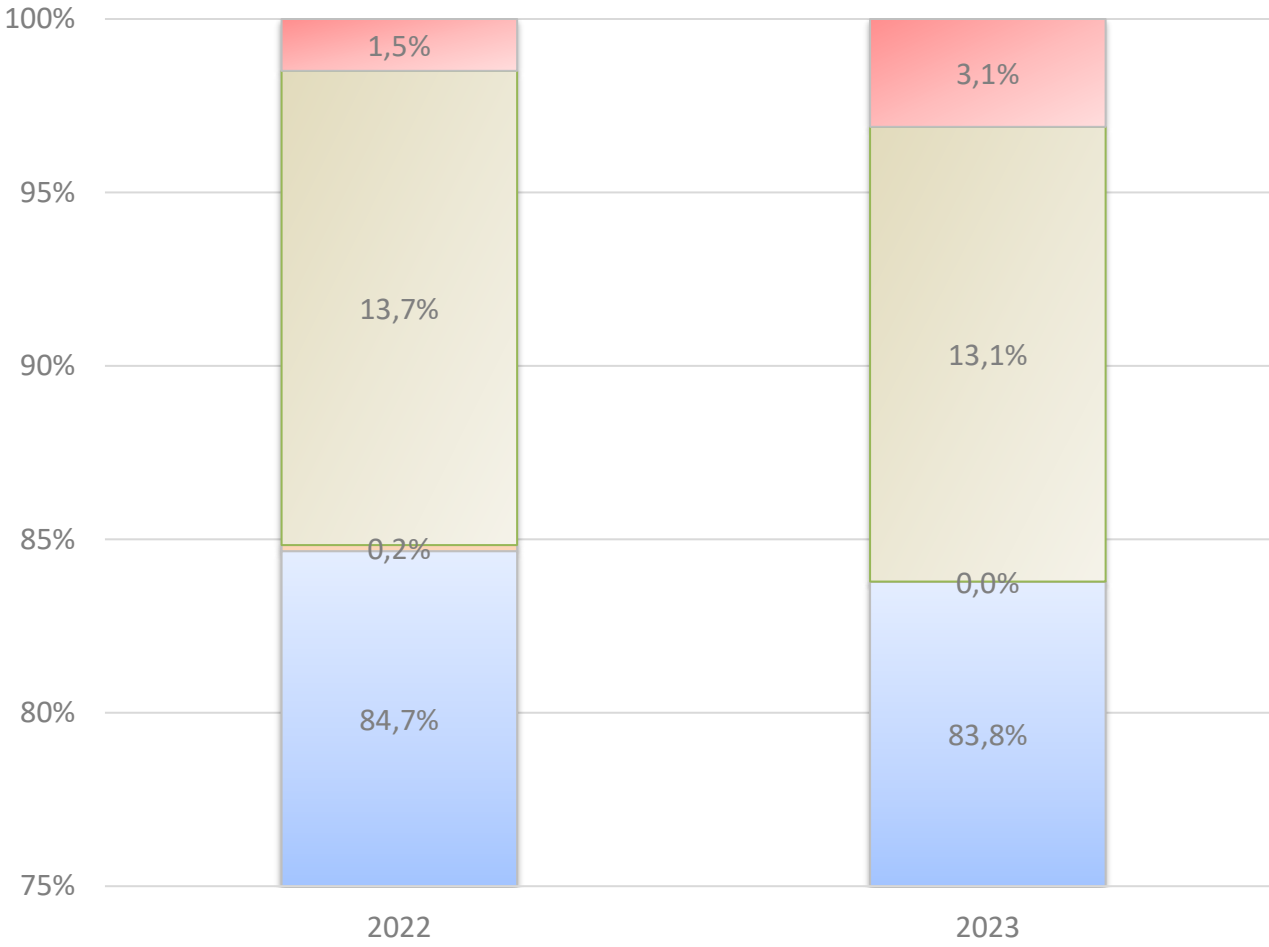
Показник	січень 2023	лютий 2023	березень 2023	квітень 2023	травень 2023	червень 2023	липень 2023	серпень 2023	вересень 2023	жовтень 2023	листопад 2023	грудень 2023
Виробники електроенергії	84,8%	61,4%	58,1%	55,8%	67,7%	75,0%	80,4%	83,2%	55,3%	54,6%	62,7%	60,0%
Гарантований покупець	86,9%	73,9%	92,6%	87,9%	75,2%	71,2%	85,5%	88,6%	74,6%	73,9%	88,6%	88,6%
ОСР	85,9%	28,2%	100,0%	74,5%		38,4%	74,8%			56,1%		
Постачальники	99,6%	82,8%	99,0%	81,2%	78,0%	71,5%	84,4%	93,3%	97,5%	97,2%	96,7%	95,0%
Трейдери	100,0%	96,5%	100,0%	98,5%	92,4%	94,7%	98,4%	99,5%	99,1%	98,8%	98,5%	99,3%

Частка акцептованого обсягу в заявленому на купівлю обсязі на РДН

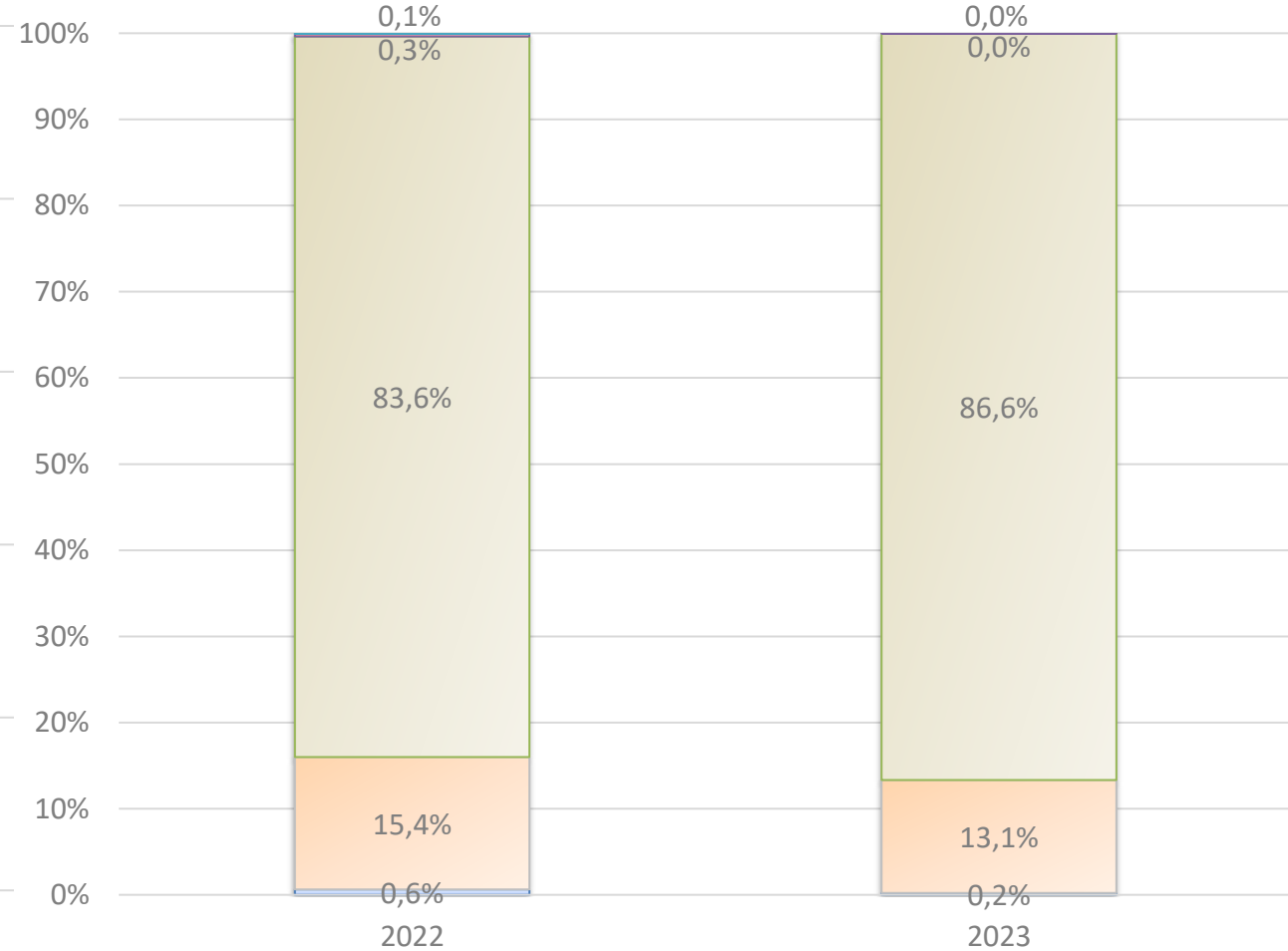
Показник	січень 2023	лютий 2023	березень 2023	квітень 2023	травень 2023	червень 2023	липень 2023	серпень 2023	вересень 2023	жовтень 2023	листопад 2023	грудень 2023
Виробники електроенергії	96,3%	99,6%	99,6%	99,6%	97,0%	89,1%	97,0%	93,0%	95,6%	99,5%	99,9%	98,1%
ОСР	96,0%	99,9%	100,0%	99,6%	97,0%	92,1%	95,9%	94,1%	99,2%	99,1%	99,7%	99,5%
ОСП	95,9%	99,9%	100,0%	99,3%	98,3%	90,1%	75,7%	81,8%	81,1%	86,2%	83,2%	86,9%
Постачальники	95,3%	99,8%	99,9%	99,4%	96,1%	89,6%	95,2%	93,2%	98,8%	98,7%	99,7%	99,6%
Трейдери	95,7%	99,9%	100,0%	99,6%	97,2%	92,7%	96,3%	92,1%	97,4%	99,3%	98,7%	100,0%

Зміна структури обсягів купівлі-продажу на РДН за 2022 та 2023 рік

Продаж

Купівля

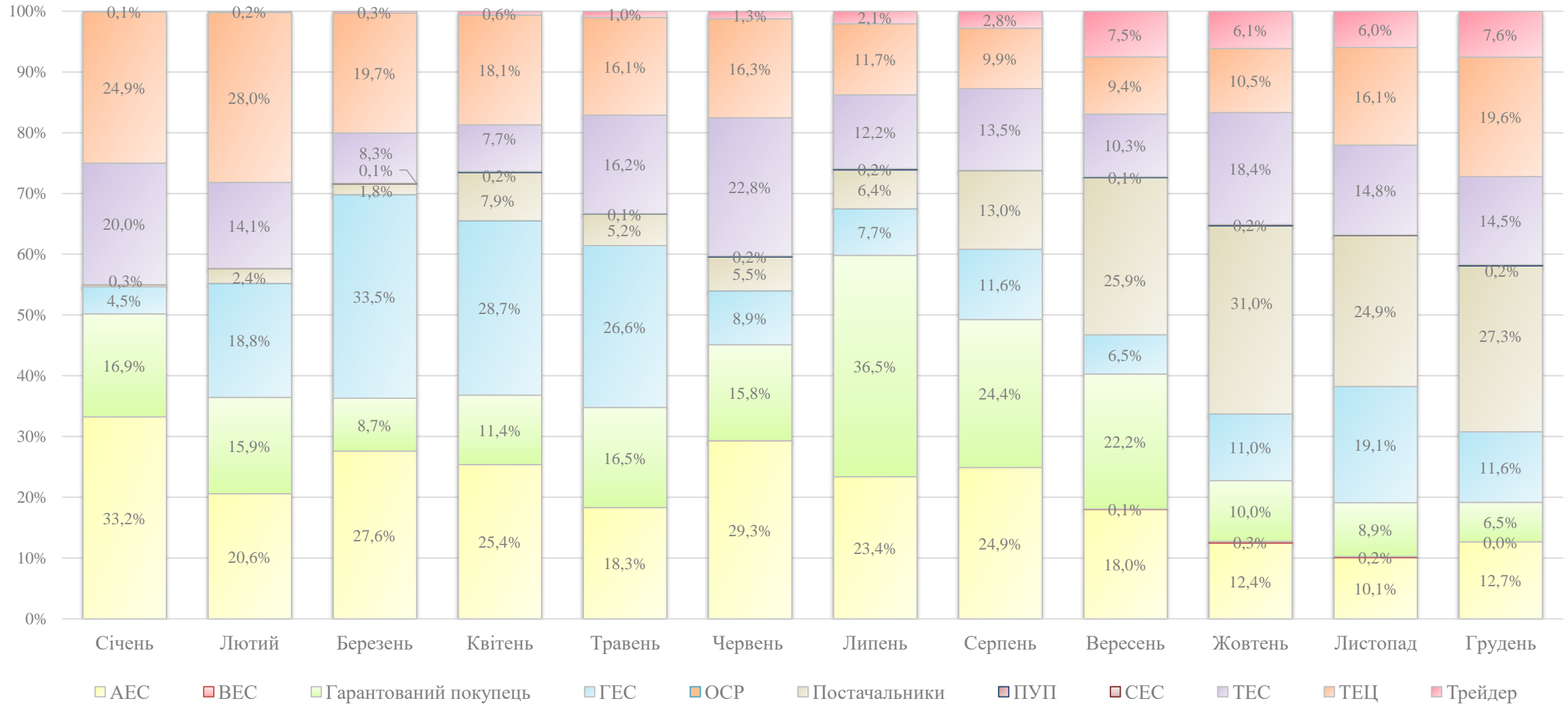

■ Виробники електроенергії
 ■ Оператори мереж
 ■ Постачальники
 ■ Трейдери
 ■ Виробники електроенергії
 ■ Оператори мереж
 ■ Постачальники
 ■ Трейдери
 ■ Споживач

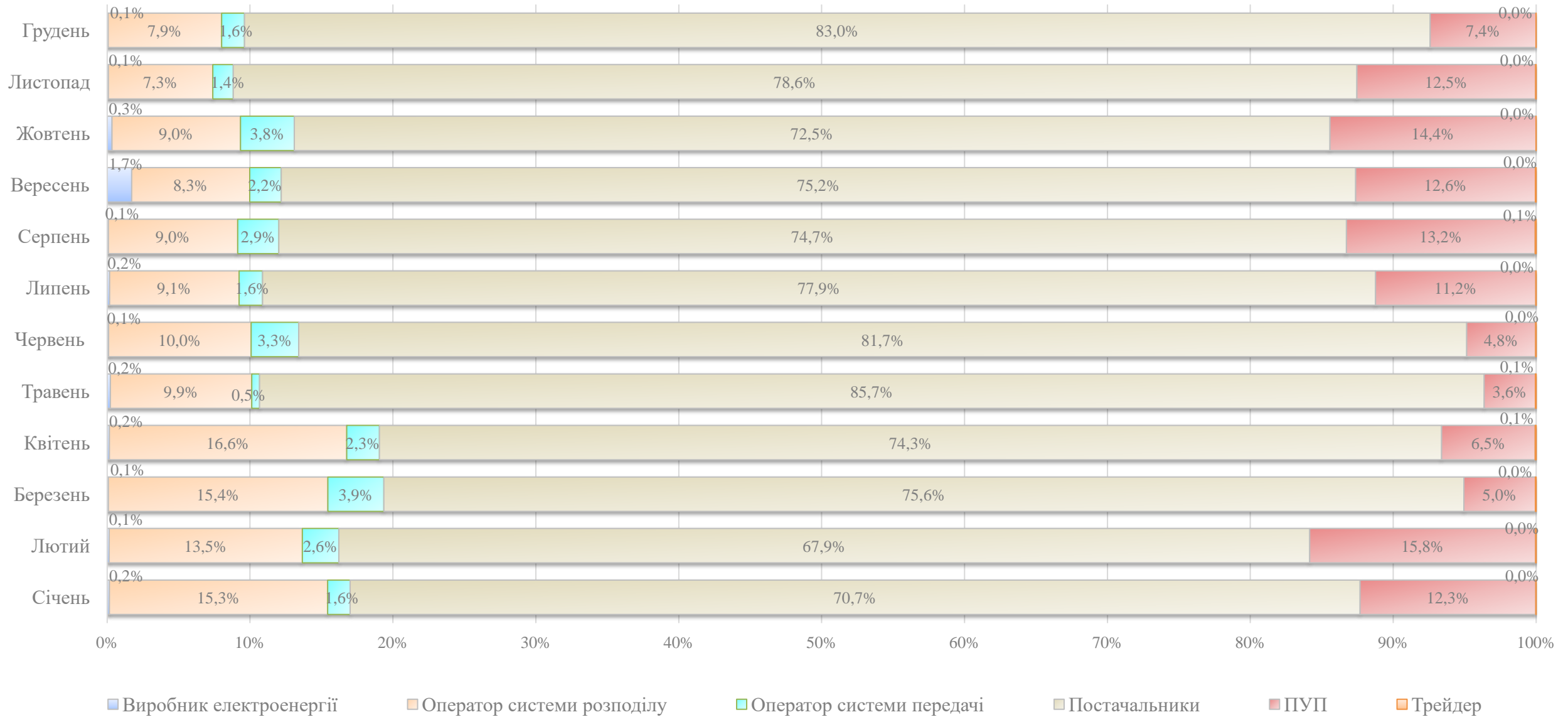
* Обсяги продажу електричної енергії Гарантованим покупцем враховані у обсягах продажу виробниками

** За рахунок округлень до 2 знаків після коми сума відсотків може відрізнятись від 100%.

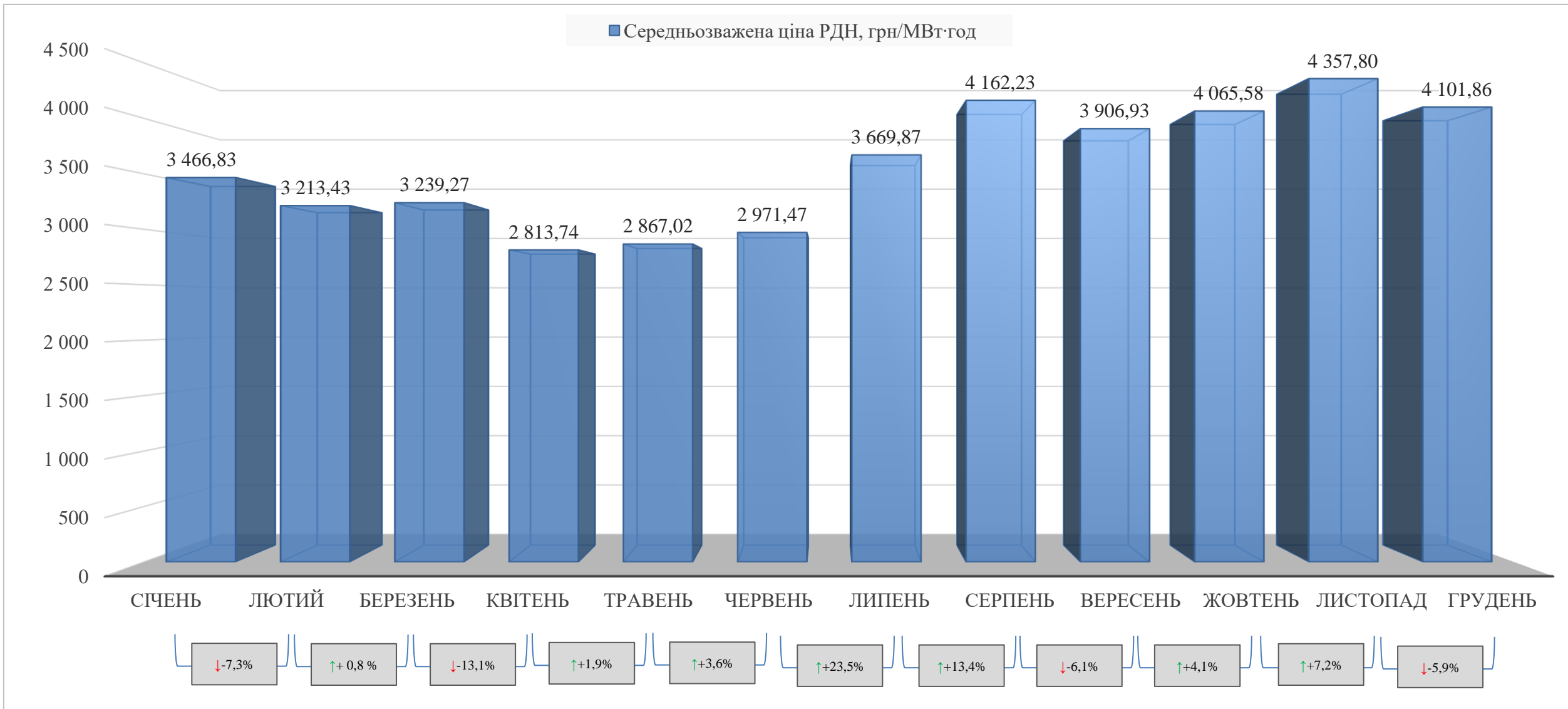
Структура обсягів продажу на РДН у січні-грудні 2023 року

Структура обсягів купівлі на РДН у січні-грудні 2023 року

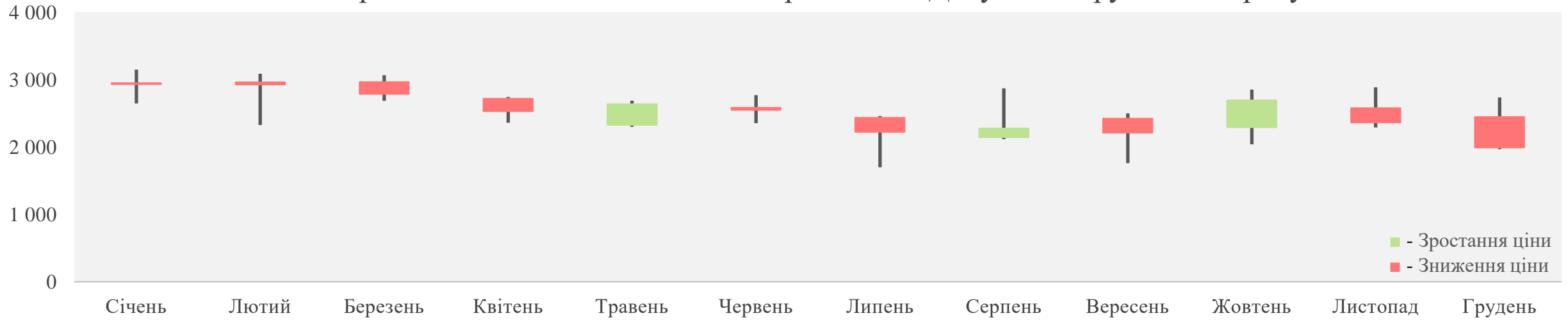
Середньозважені ціни на РДН у січні-грудні 2023 року

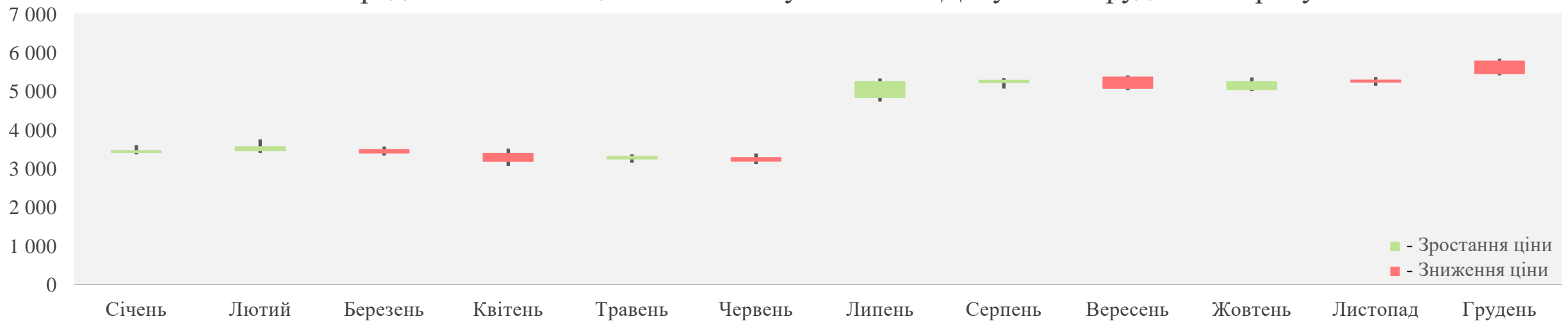
* - Усі ціни наведені без ПДВ

Зміна середньозважених цін заявок на РДН у січні-грудні 2023 року

Зміна середньозважених цін заявок на продаж на РДН у січні-грудні 2023 року

Зміна середньозважених цін заявок на купівлю на РДН у січні-грудні 2023 року

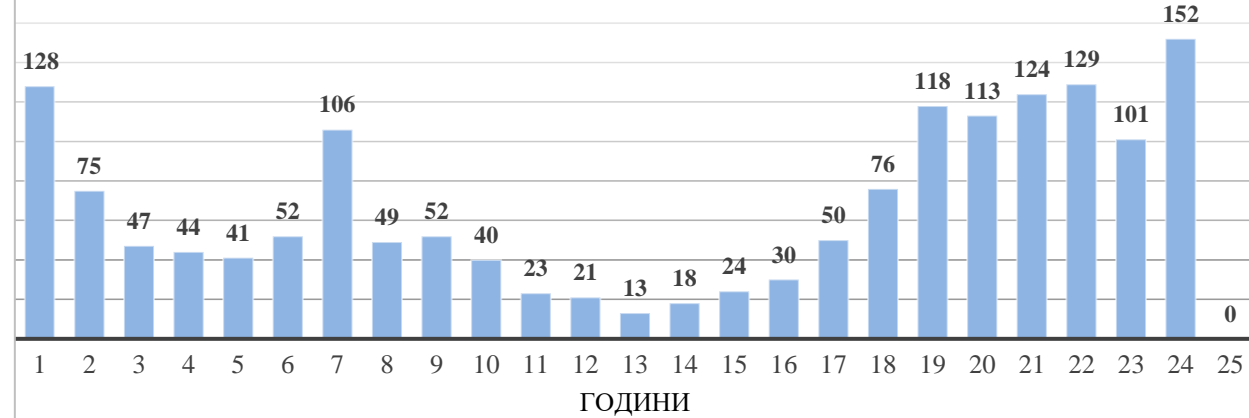

Кількість годин в яких ціни, що склалися за результатами торгів на РДН, були в діапазоні від 95% до 100% від максимальних граничних цін у січні-грудні 2023 року

Ціни за результатами торгів на РДН формувалися на рівні максимальних граничних цін протягом січня – грудня 2023 року

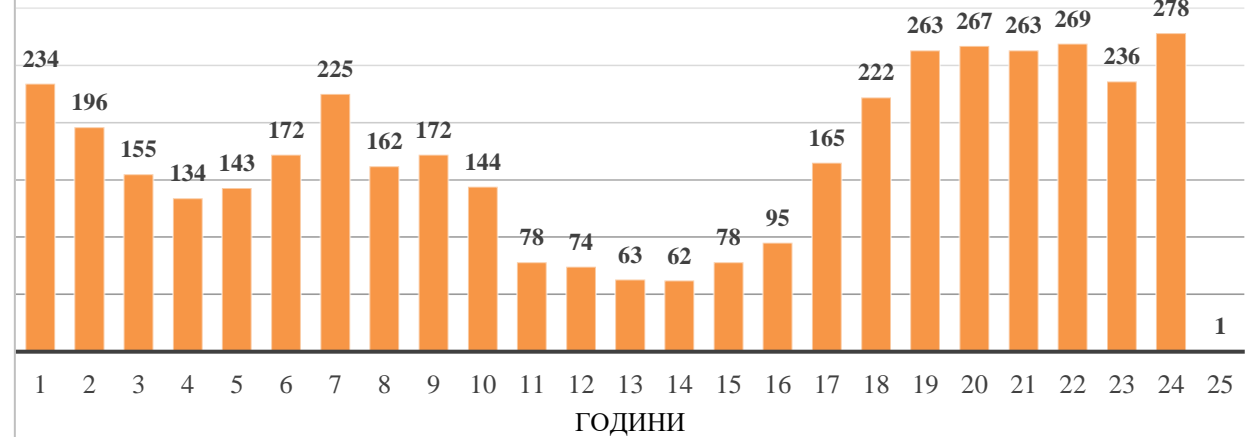
Ціни за результатами торгів на РДН формувалися на рівні максимальних граничних цін в розрізі годин

Ціни за результатами торгів на РДН формувалися на рівні $\geq 95\%$ від максимальних граничних цін протягом січня – грудня 2023 року

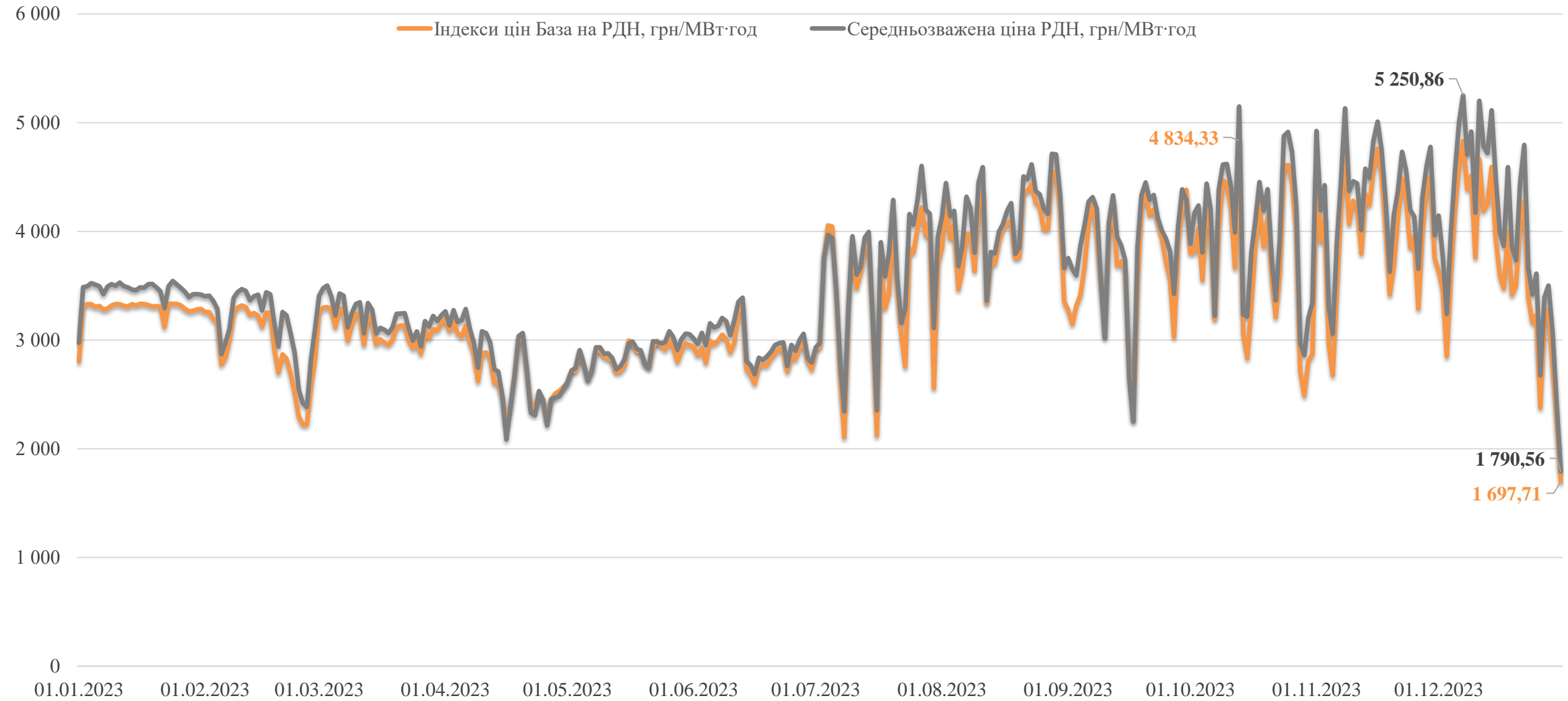

Ціни за результатами торгів на РДН формувалися на рівні $\geq 95\%$ від максимальних граничних цін в розрізі годин

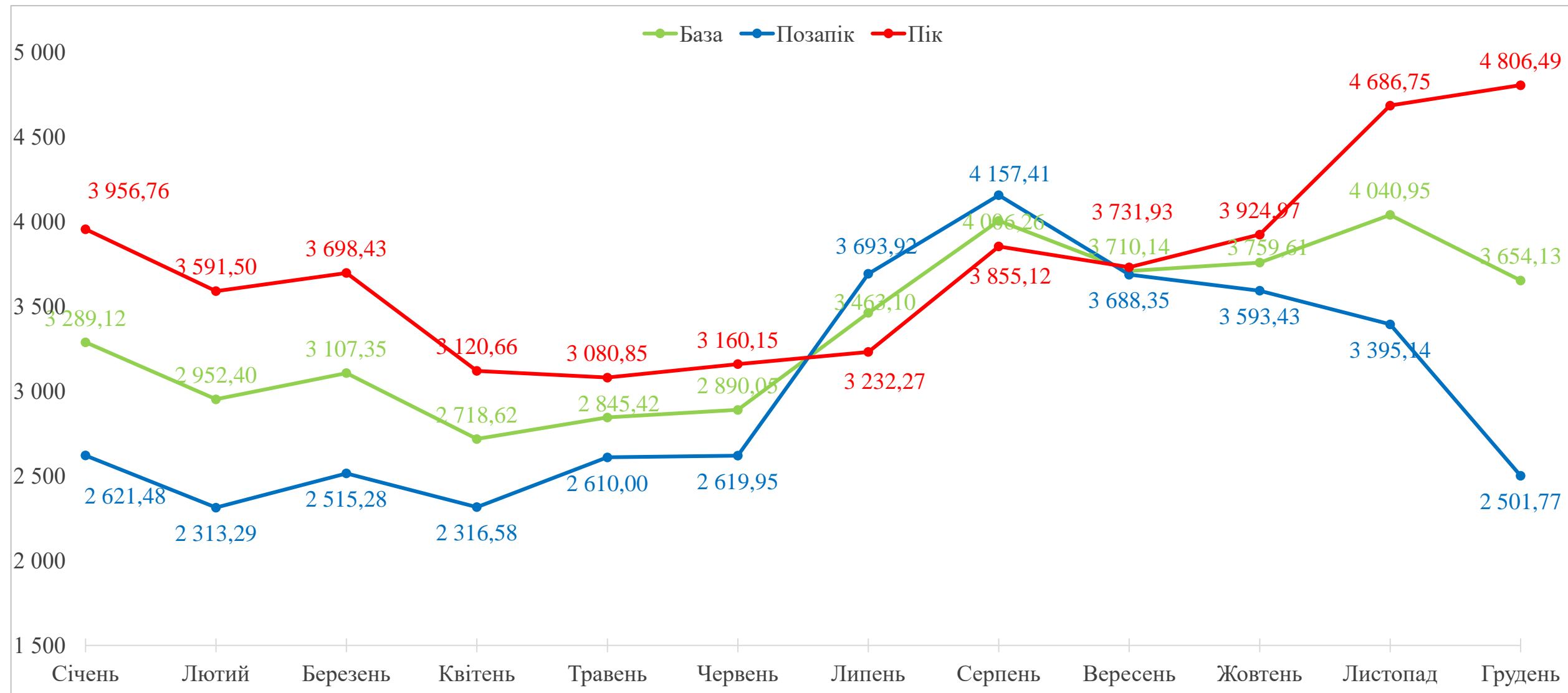
Перехід на зимовий час (25 годин у добі постачання 29 жовтня 2023 року).

Індекси цін «База» та середньозважені добові ціни на РДН у січні-грудні 2023 року

* - Усі ціни наведені без ПДВ

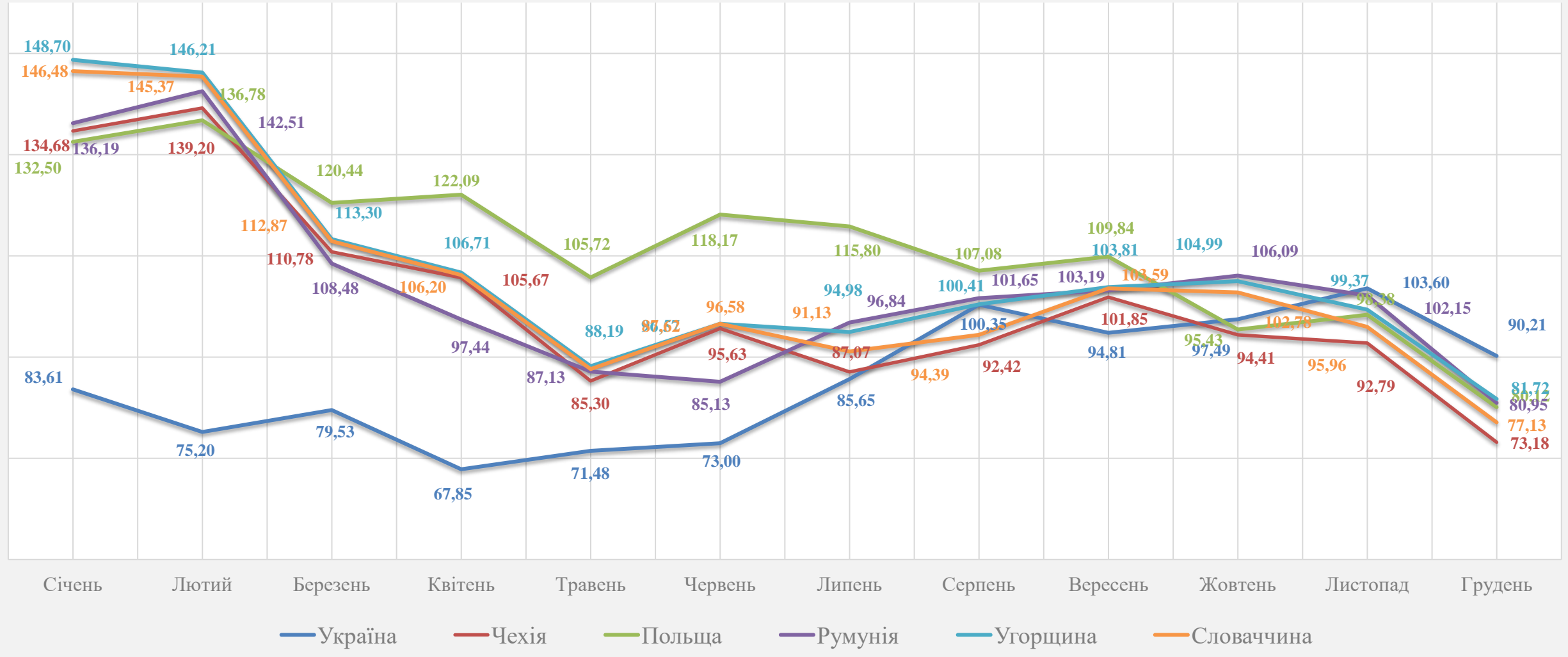
Цінові індекси на РДН у 2023 році, грн/МВт·год

* Усі ціни наведені без ПДВ

Індекси цін "База" на РДН в Україні та країнах Європи у 2023 році (євро/МВт.год*)

Ціни період «база»

* Індекси цін «База» для України розраховано по офіційному середньому за місяць курсу НБУ

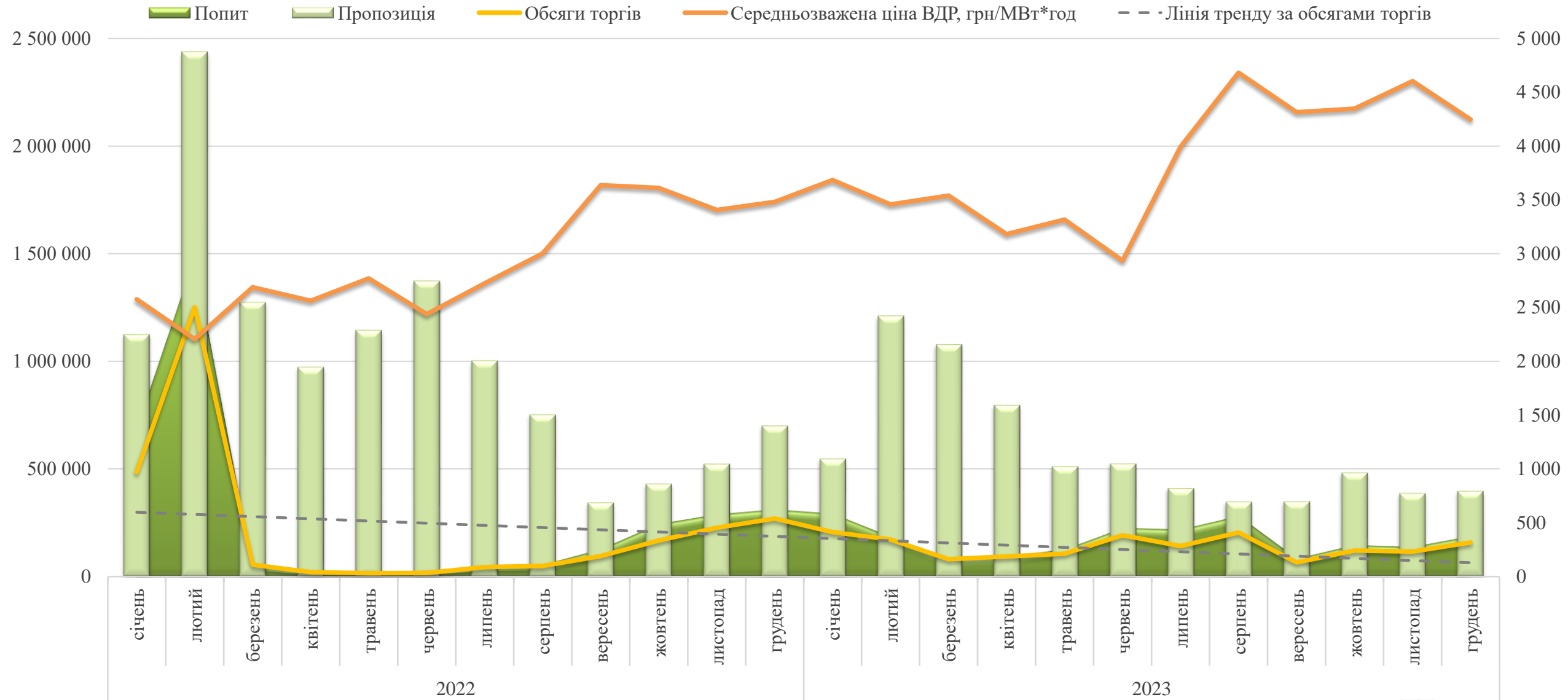
Основні показники ВДР за 2023 рік

➤ Внутрішньодобовий ринок

Показник	01-2023	02-2023	03-2023	04-2023	05-2023	06-2023	07-2023	08-2023	09-2023	10-2023	11-2023	12-2023	2023
Середньозважена ціна на ВДР, грн/МВт.год	3 684,26	3 457,78	3 539,56	3 181,49	3 318,04	2 935,68	3 994,16	4 682,10	4 314,87	4 348,37	4 603,94	4 248,17	3 856,67
Обсяг купівлі-продажу на ВДР, МВт.год	206 788,3	171 576,3	80 429,5	93 484,1	106 413,3	191 835,5	141 251,6	205 103,0	66 179,8	120 496,7	116 026,3	157 652,2	1 657 236,6
Середньодобовий обсяг торгів на ВДР, МВт.год	6 670,6	6 127,7	2 594,5	3 116,1	3 432,7	6 394,5	4 556,5	6 616,2	2 206,0	3 887,0	3 867,5	5 085,6	4 540,4

* - Усі ціни наведені без ПДВ

Динаміка попиту, пропозиції та обсягів торгів на ВДР за 2022 - 2023 роки

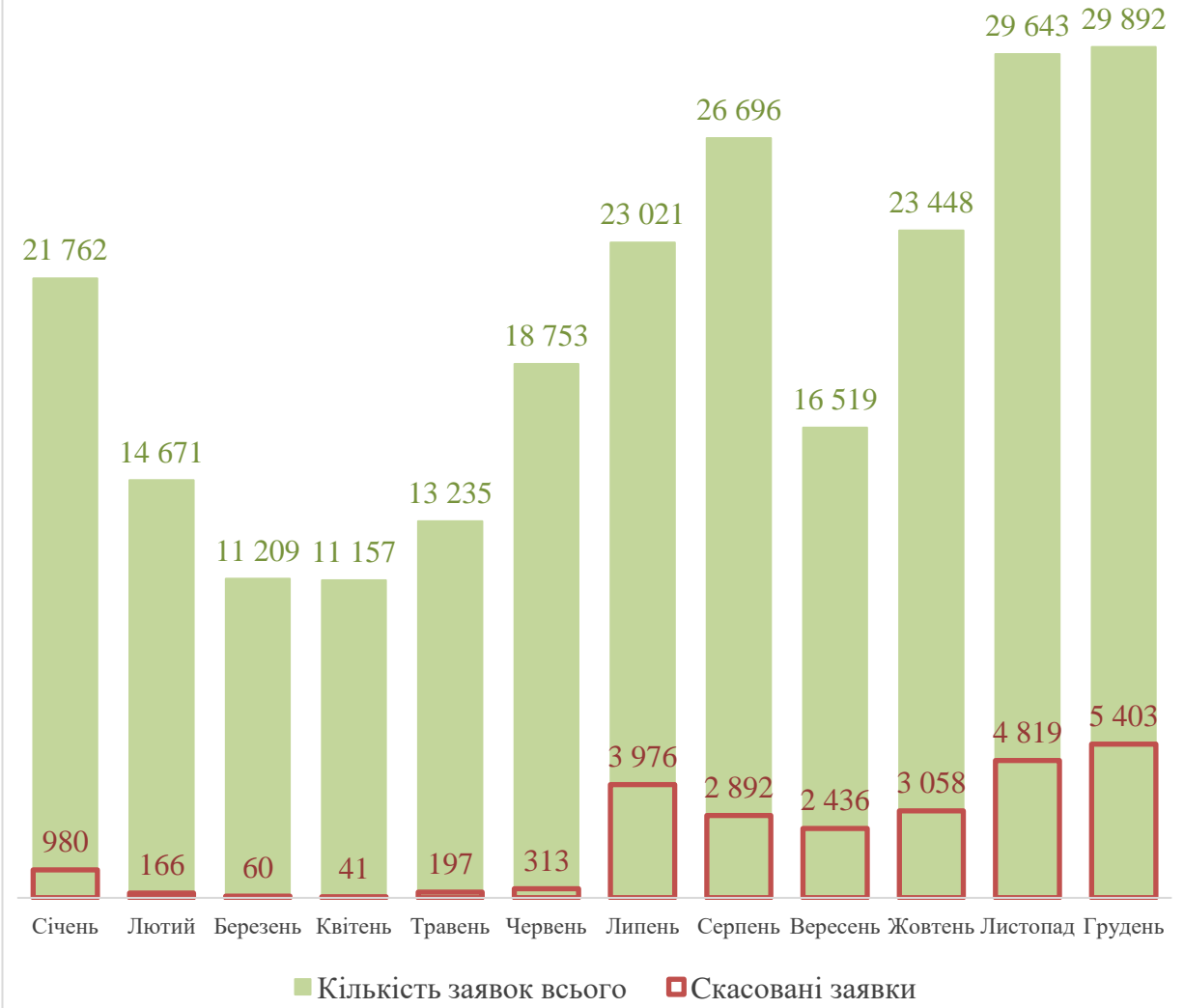

Кількість заявок на ВДР у 2023 році

Кількість заявок на продаж на ВДР

Кількість заявок на купівлю на ВДР

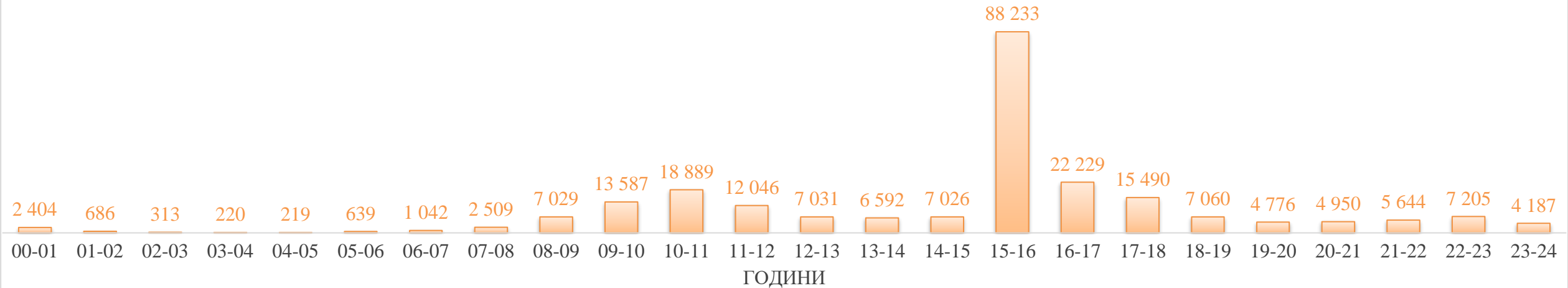

Кількість заявок відповідно до часу їх подання учасниками на ВДР протягом доби у 2023 році

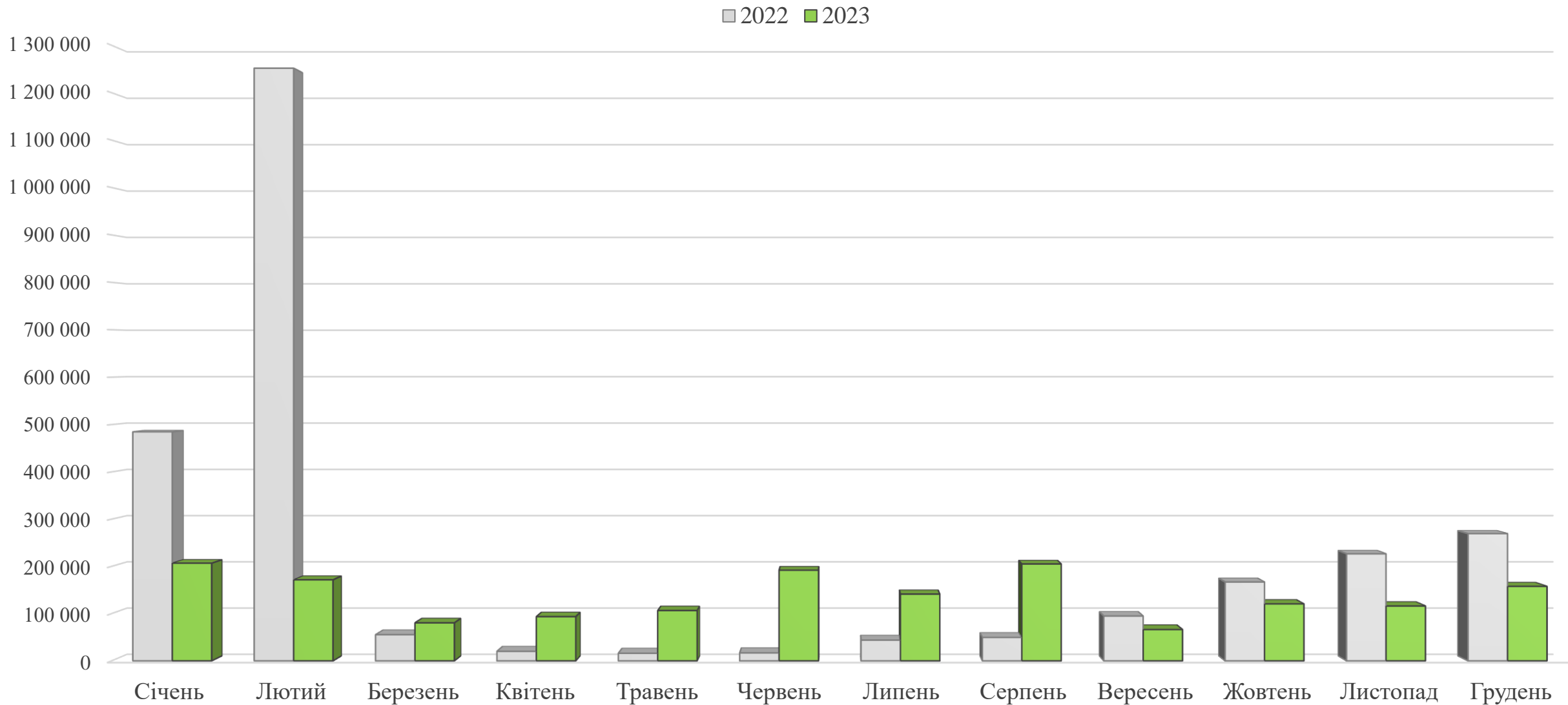
Кількість заявок на продаж

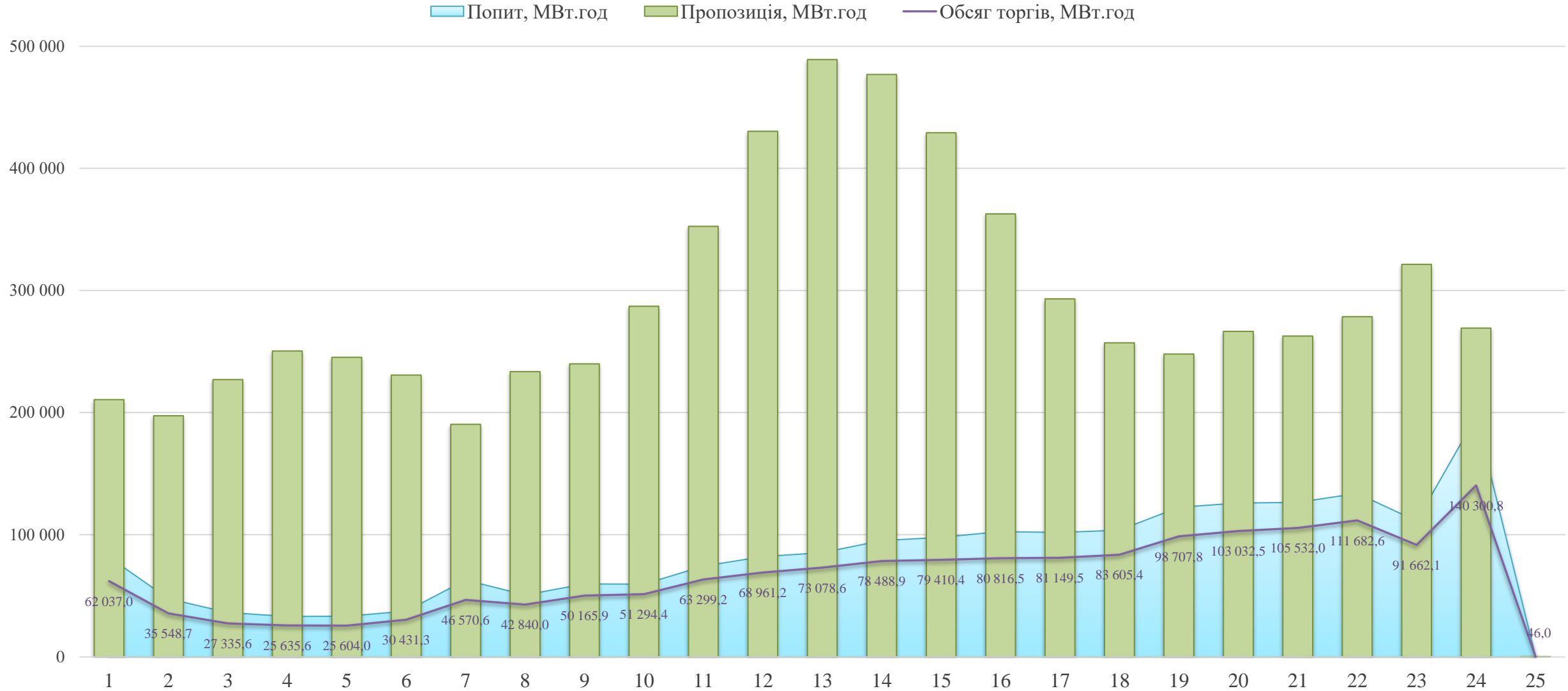
Кількість заявок на купівлю

Обсяг торгів на ВДР у 2022 - 2023 роках

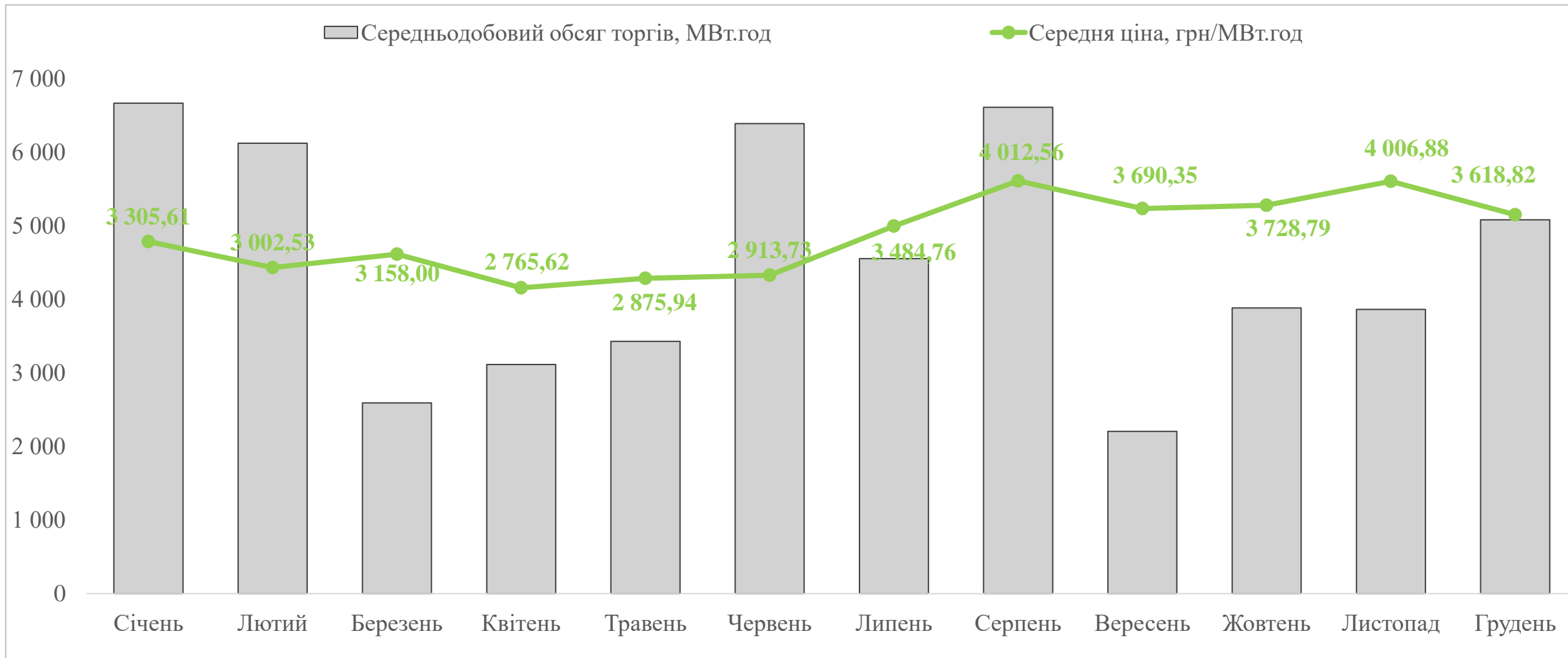

Обсяги попиту, пропозиції та обсяги торгів на ВДР в погодинному розрізі за 2023 рік

Перехід на зимовий час (25 годин у добі постачання 29 жовтня 2023 року).

Середньодобові обсяги та середні ціни на ВДР у 2023 році

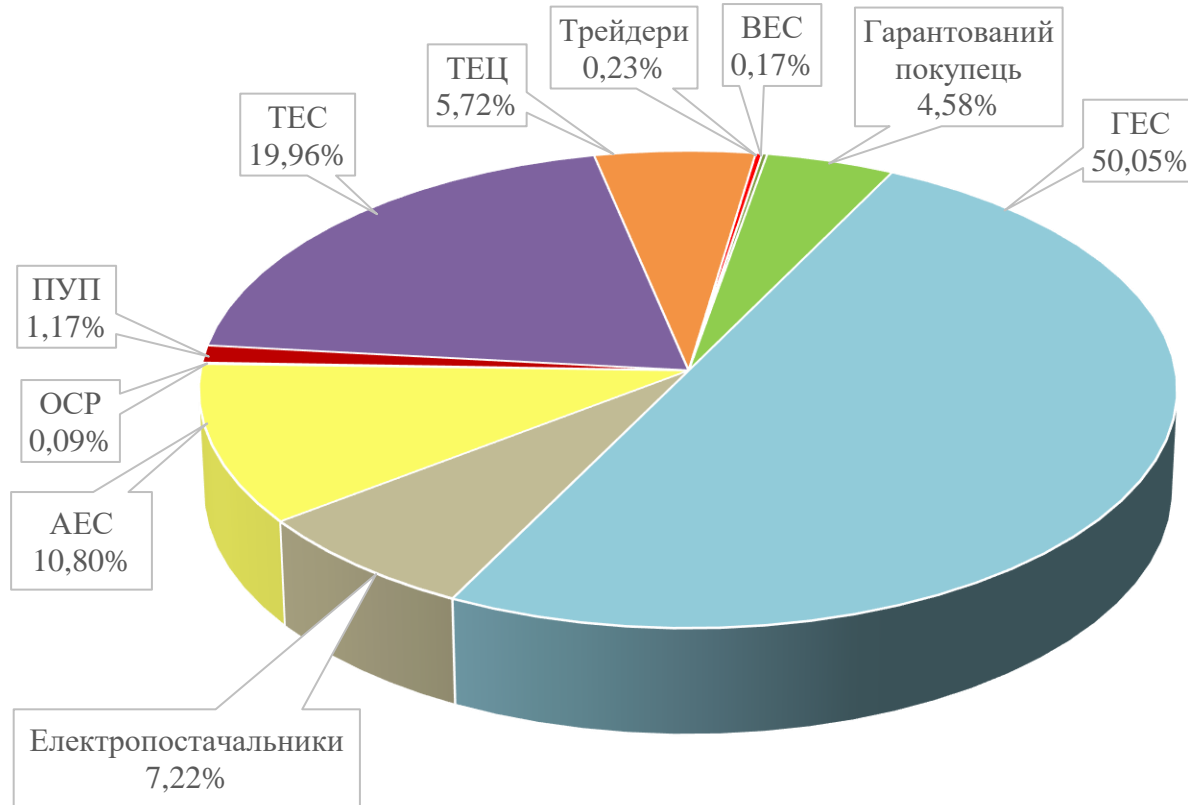

* - Усі ціни наведені без ПДВ

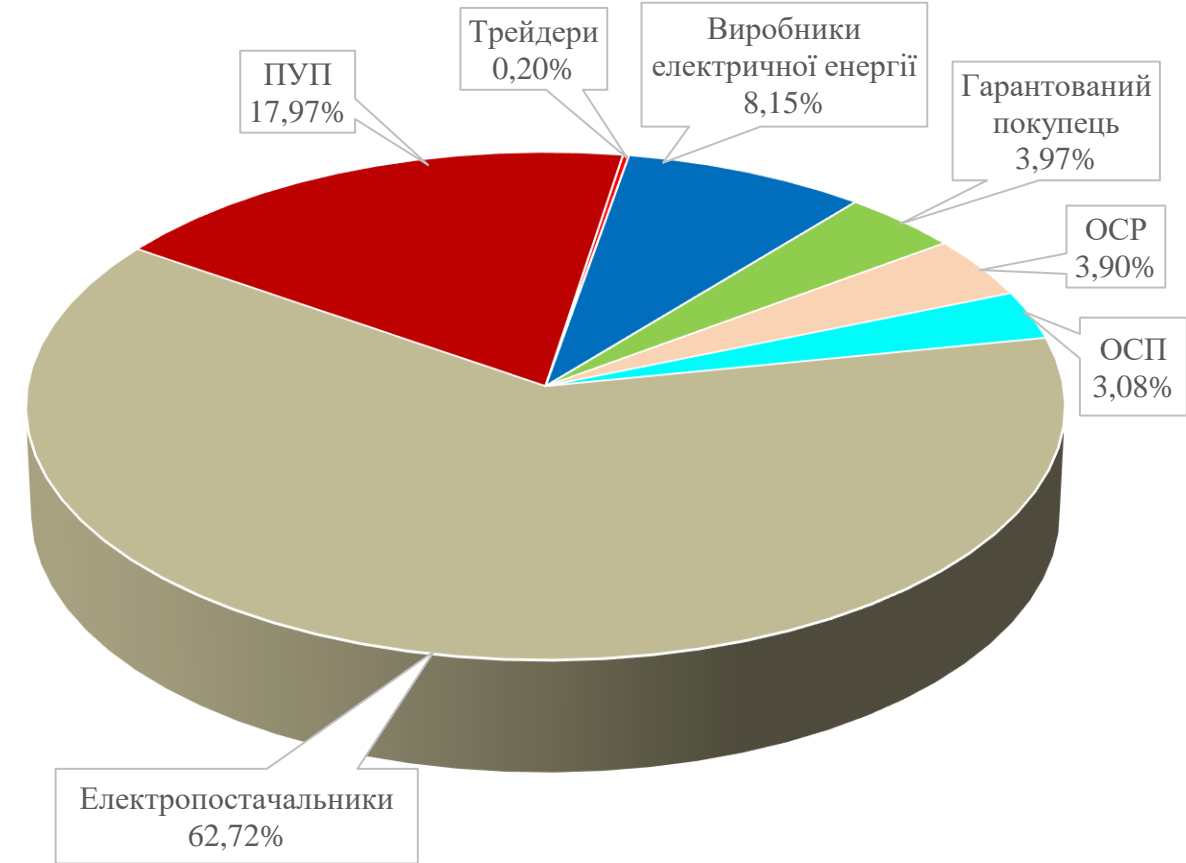
** - Середня ціна – середнє значення погодинних середньозважених цін без врахування нульових значень

Структура обсягів купівлі-продажу на ВДР за 2023 рік

Структура обсягів продажу на ВДР

Структура обсягів купівлі на ВДР

- Постачальники універсальних послуг здійснюють в т.ч. операції з купівлі електроенергії в якості електропостачальника.
- За рахунок округлень до 2 знаків після коми сума відсотків може відрізнятися від 100%.

Частка акцептованого обсягу в заявленому на продаж обсязі на ВДР

Показник	січень 2023	лютий 2023	березень 2023	квітень 2023	травень 2023	червень 2023	липень 2023	серпень 2023	вересень 2023	жовтень 2023	листопад 2023	грудень 2023
Виробники електроенергії	40,2%	14,5%	7,8%	12,5%	23,9%	47,3%	46,6%	68,8%	26,9%	33,5%	37,6%	42,0%
Гарантований покупець	24,0%	15,0%	0,6%	1,9%	6,3%	4,0%	9,0%	24,3%	3,7%	5,0%	6,5%	2,9%
ОСР	58,3%	21,6%	32,2%	2,5%		47,6%	84,5%	100,0%	41,9%		86,5%	95,0%
Постачальники	29,0%	8,3%	3,0%	5,1%	20,4%	20,6%	45,4%	46,1%	22,1%	17,9%	18,1%	37,2%
Трейдери	88,9%	85,3%	0,0%	62,3%	0,7%	79,5%	10,5%	100,0%	3,6%	18,1%	23,0%	36,9%

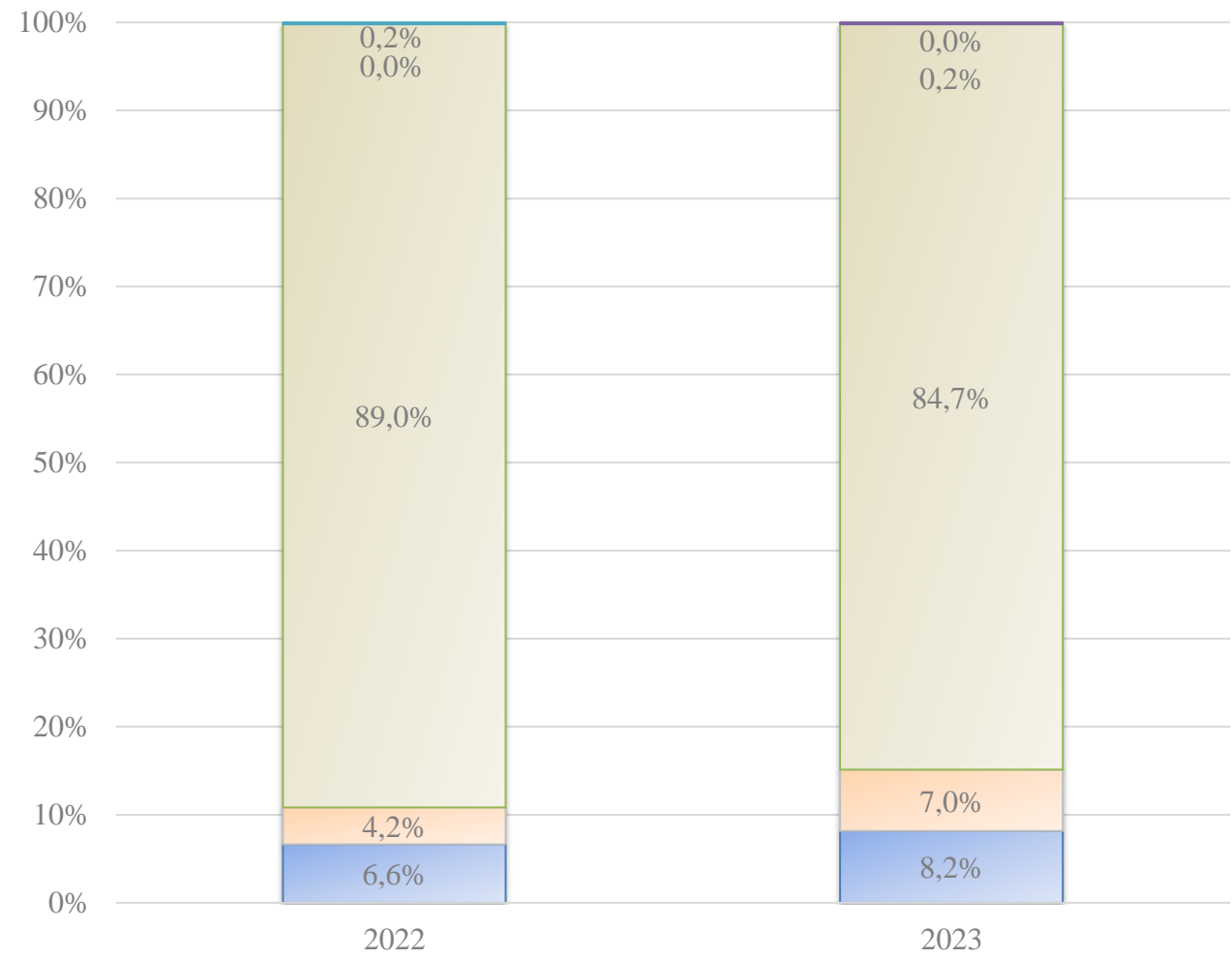
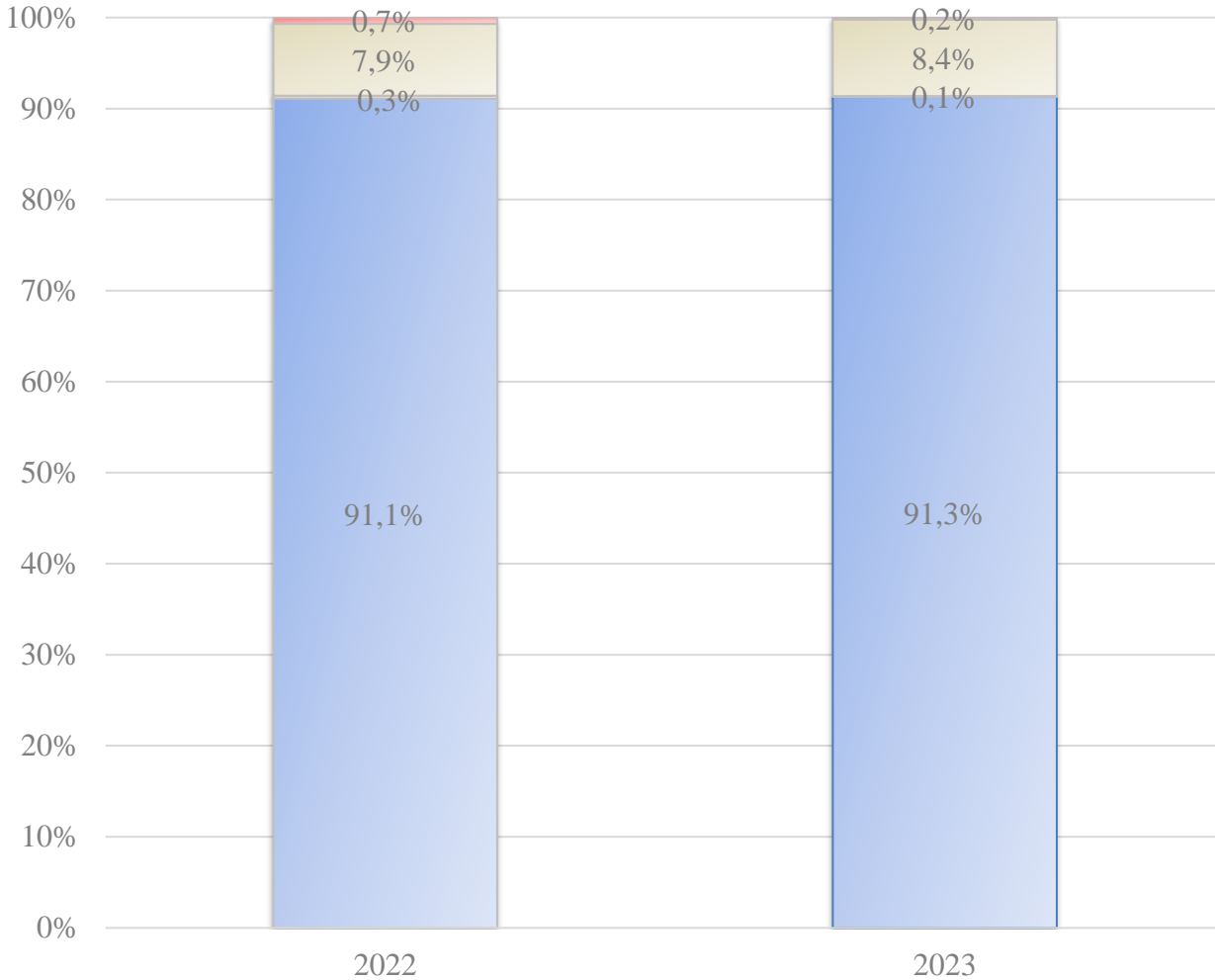
Частка акцептованого обсягу в заявленому на купівлю обсязі на ВДР

Показник	січень 2023	лютий 2023	березень 2023	квітень 2023	травень 2023	червень 2023	липень 2023	серпень 2023	вересень 2023	жовтень 2023	листопад 2023	грудень 2023
Виробники електроенергії	94,5%	72,4%	95,5%	100,0%	70,6%	64,3%	56,8%	64,0%	69,8%	81,6%	89,0%	65,2%
Гарантований покупець		96,1%	100,0%	100,0%	87,0%	85,9%	79,7%	68,2%	91,7%	72,7%	96,1%	99,7%
ОСР	82,9%	99,3%	100,0%	100,0%	80,9%	72,1%	81,3%	95,0%	94,7%	97,5%	96,5%	94,2%
ОСП	85,8%	100,0%		100,0%	100,0%	71,4%	79,9%	93,0%	89,6%	83,6%	83,5%	85,5%
Постачальники	69,2%	97,3%	99,8%	99,6%	86,5%	88,6%	63,5%	72,0%	78,3%	84,7%	82,1%	84,3%
Трейдери	92,0%	94,4%	100,0%	100,0%	90,4%	98,5%	24,6%	93,1%	91,6%	60,0%	54,3%	50,5%

Зміна структури обсягів купівлі-продажу на ВДР за 2022 та 2023 рік

Продаж

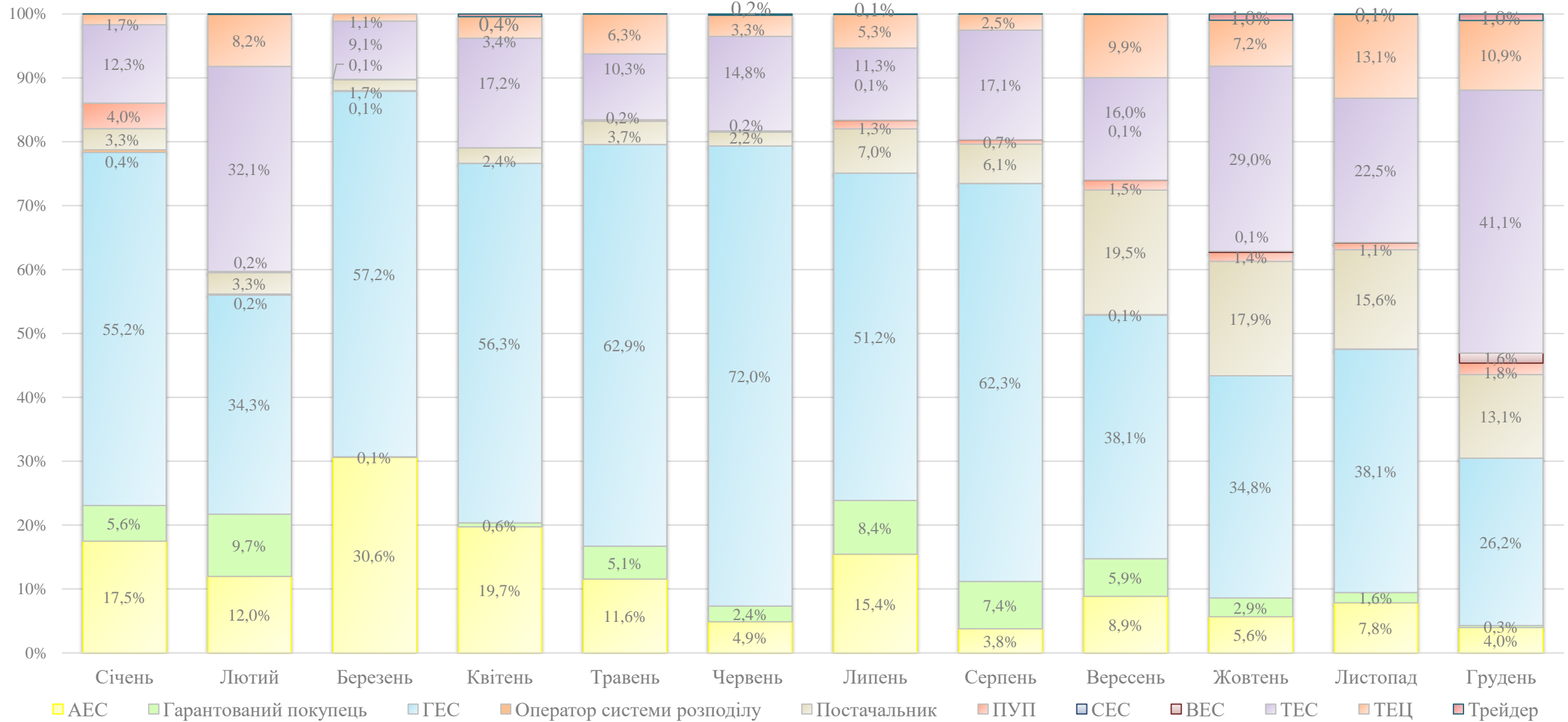
Купівля

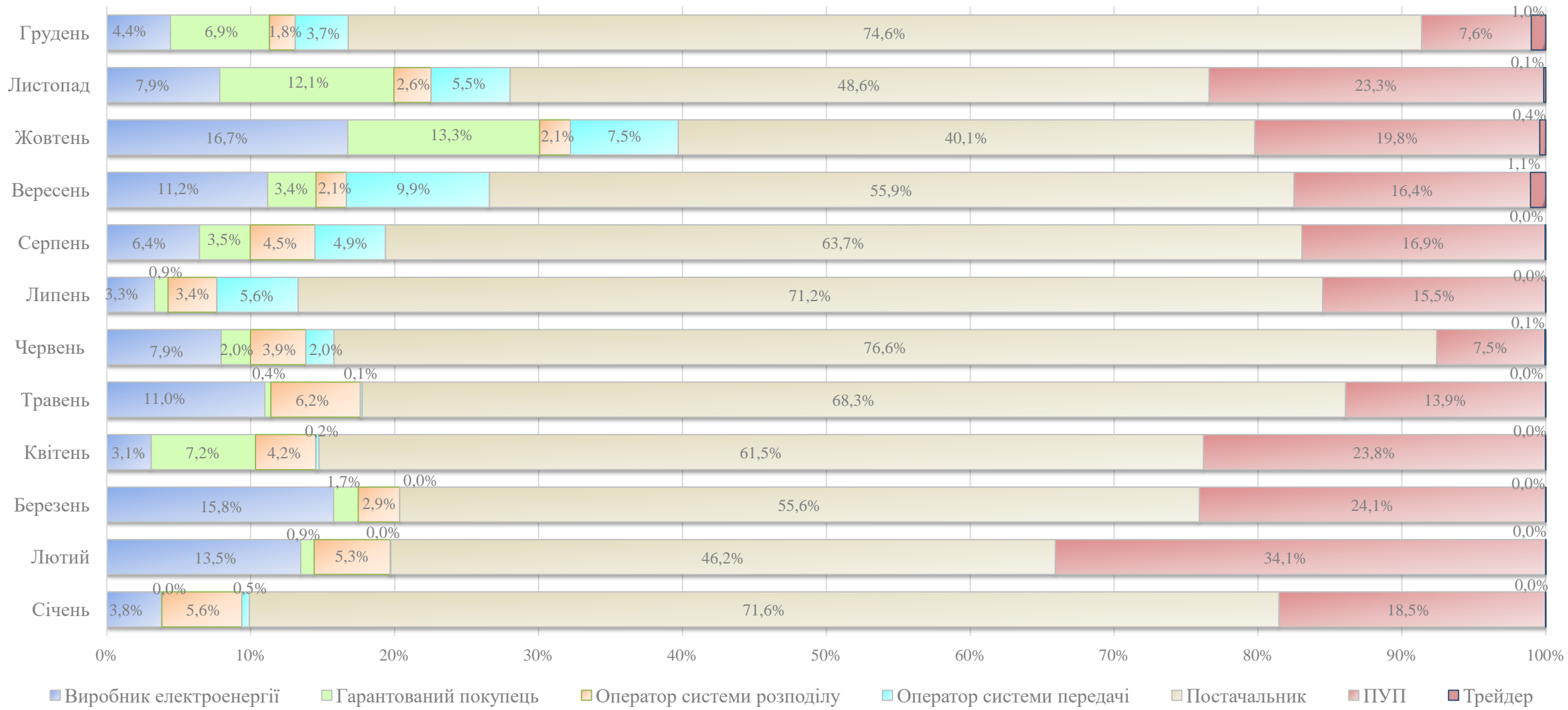
■ Виробники електроенергії
 ■ Оператори мереж
 ■ Постачальники
 ■ Трейдери
 ■ Виробники електроенергії
 ■ Оператори мереж
 ■ Постачальники
 ■ Трейдери
 ■ Споживачі

- Обсяги продажу електричної енергії Гарантованим покупцем враховані у обсягах продажу виробниками
- За рахунок округлень до 2 знаків після коми сума відсотків може відрізнятись від 100%.

Структура обсягів продажу на ВДР у січні-грудні 2023 року

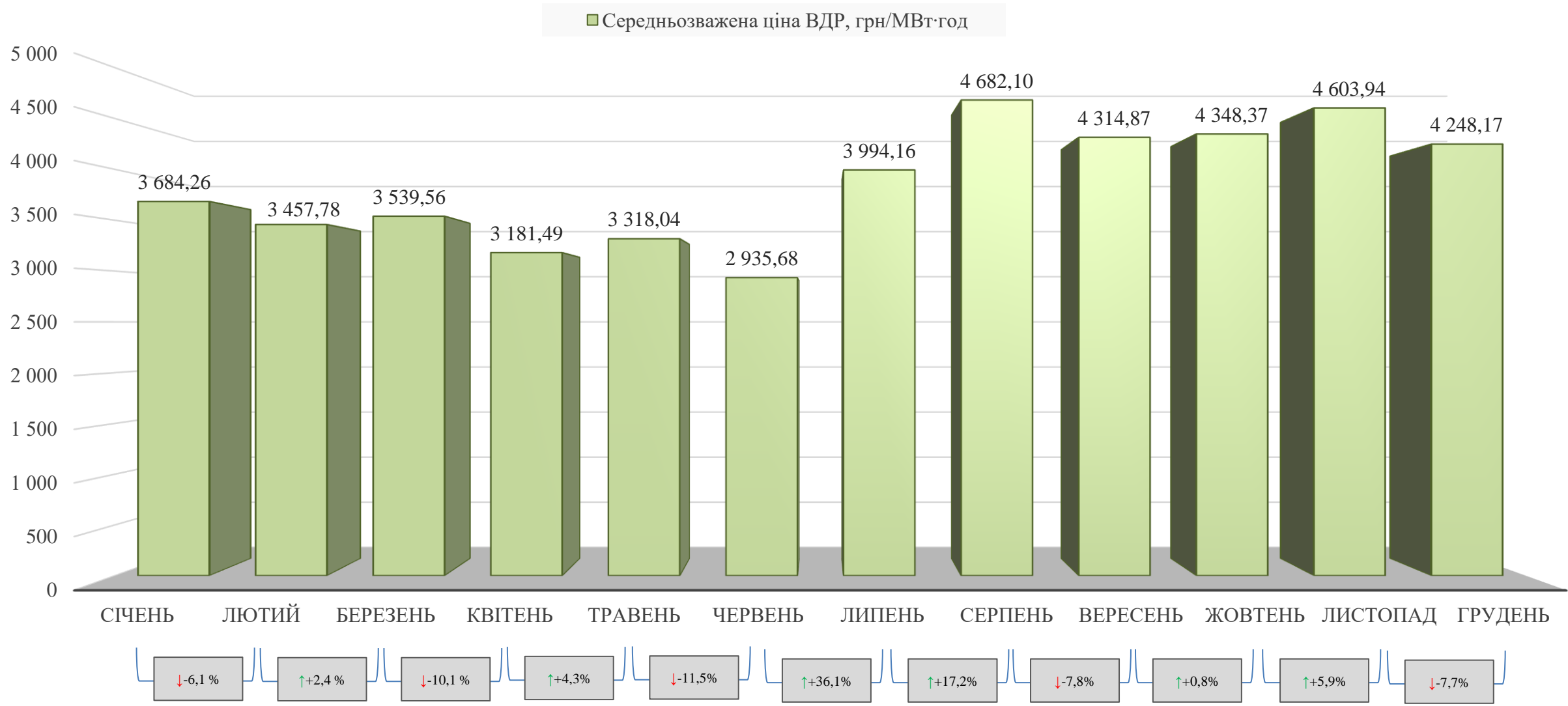

Структура обсягів купівлі на ВДР у січні-грудні 2023 року

• За рахунок округлень до 2 знаків після коми сума відсотків може відрізнятись від 100%.

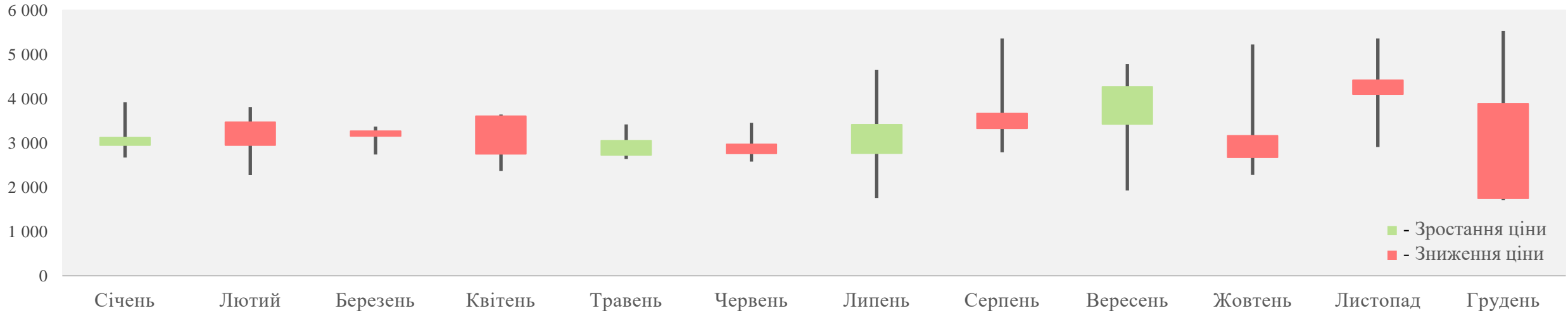
Середньозважені ціни на ВДР у січні-грудні 2023 року

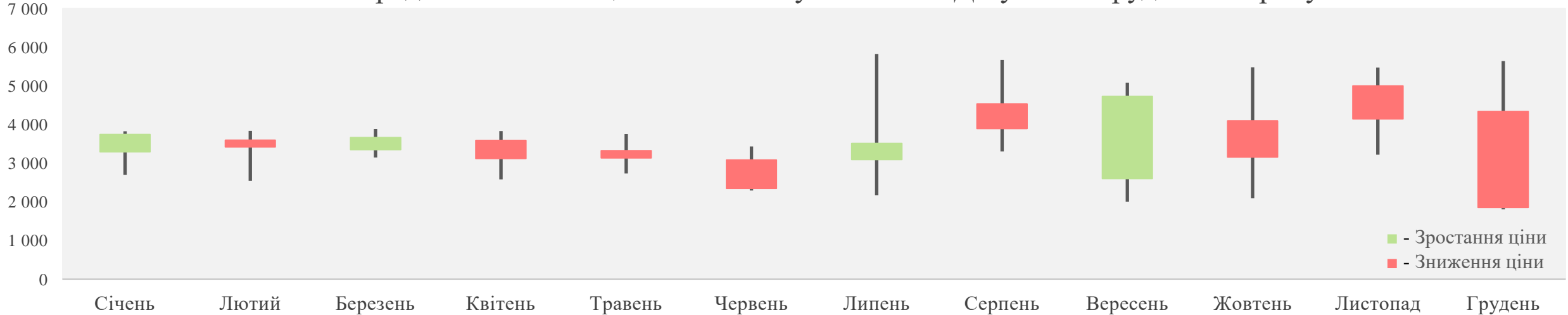
* - Усі ціни наведені без ПДВ

Зміна середньозважених цін заявок на ВДР у січні-грудні 2023 року

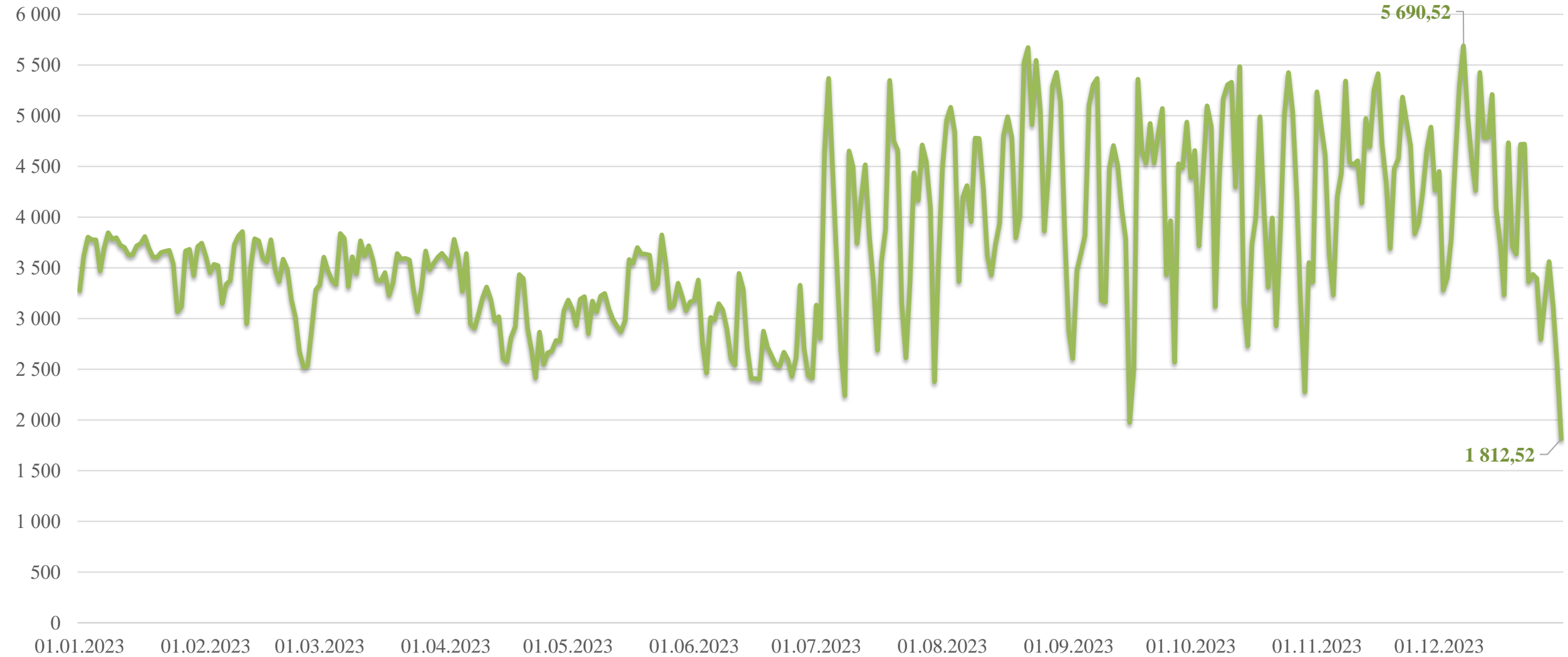
Зміна середньозважених цін заявок на продаж на ВДР у січні-грудні 2023 року

Зміна середньозважених цін заявок на купівлю на ВДР у січні-грудні 2023 року

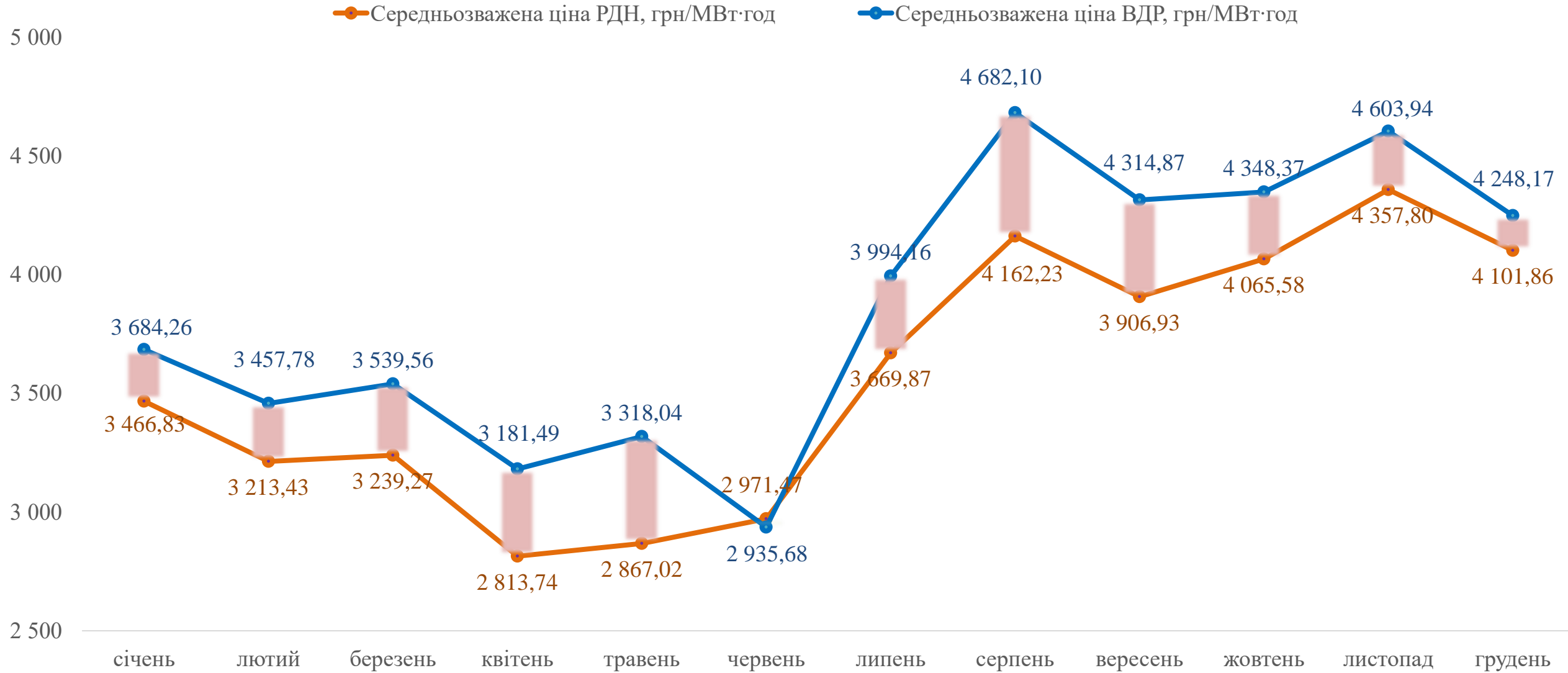

Середньозважені добові ціни на ВДР у січні-грудні 2023 року

* - Усі ціни наведені без ПДВ

Порівняння середньозважених за місяць цін РДН та ВДР у 2023 році

Здійснення учасниками РДН/ВДР (крім виробників, ОУЗЕ та гарантованого покупця) одночасного продажу на РДН та купівлі на ВДР електричної енергії у відповідні розрахункові періоди протягом липня-грудня 2023 року, МВт.год

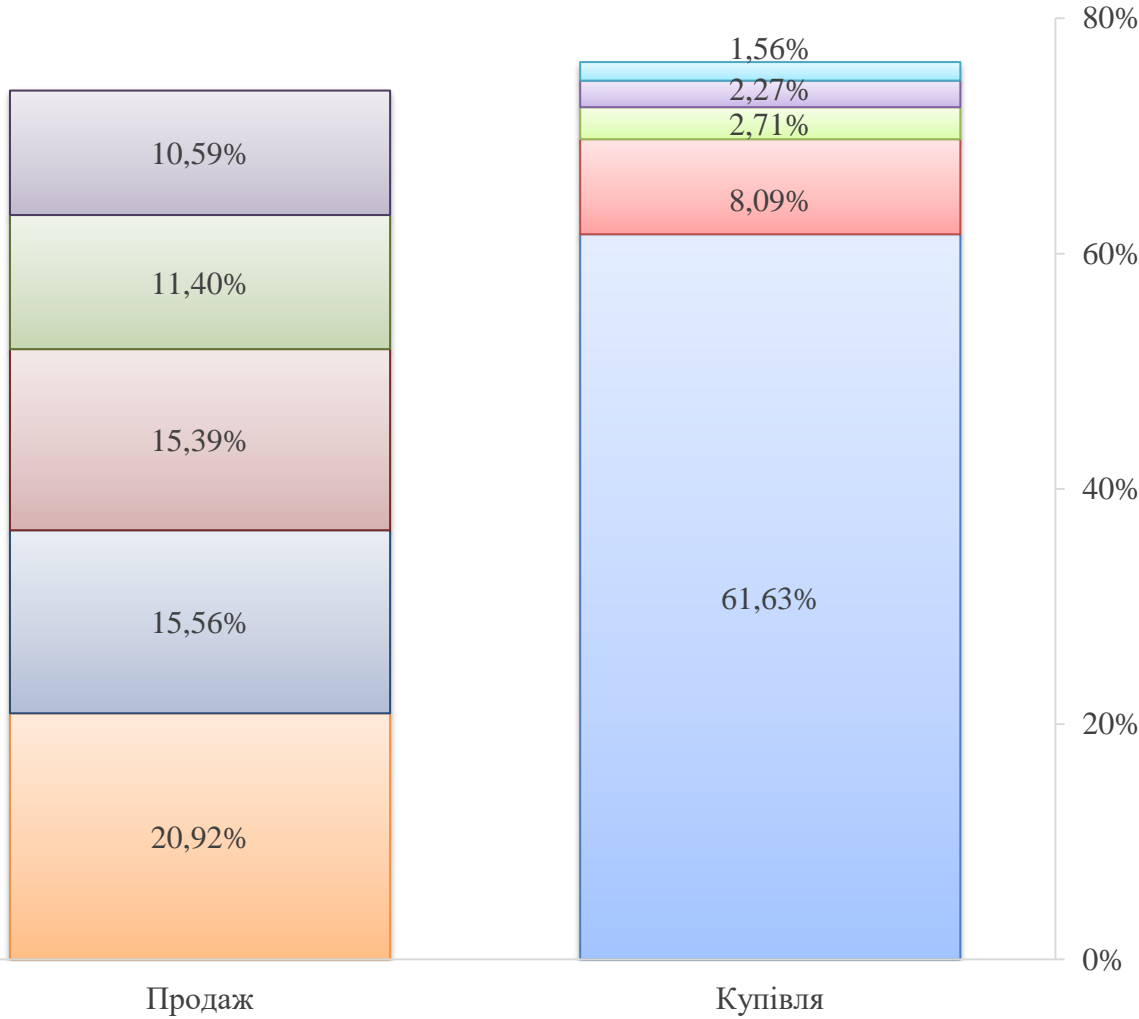
Кількість учасників РДН/ВДР (крім виробників, ОУЗЕ та гарантованого покупця), які здійснювали одночасно продаж на РДН та купівлю на ВДР електричної енергії у відповідні розрахункові періоди протягом липня-грудня 2023 року

Показник	Липень	Серпень	Вересень	Жовтень	Листопад	Грудень
Кількість учасників	19	24	29	29	29	33

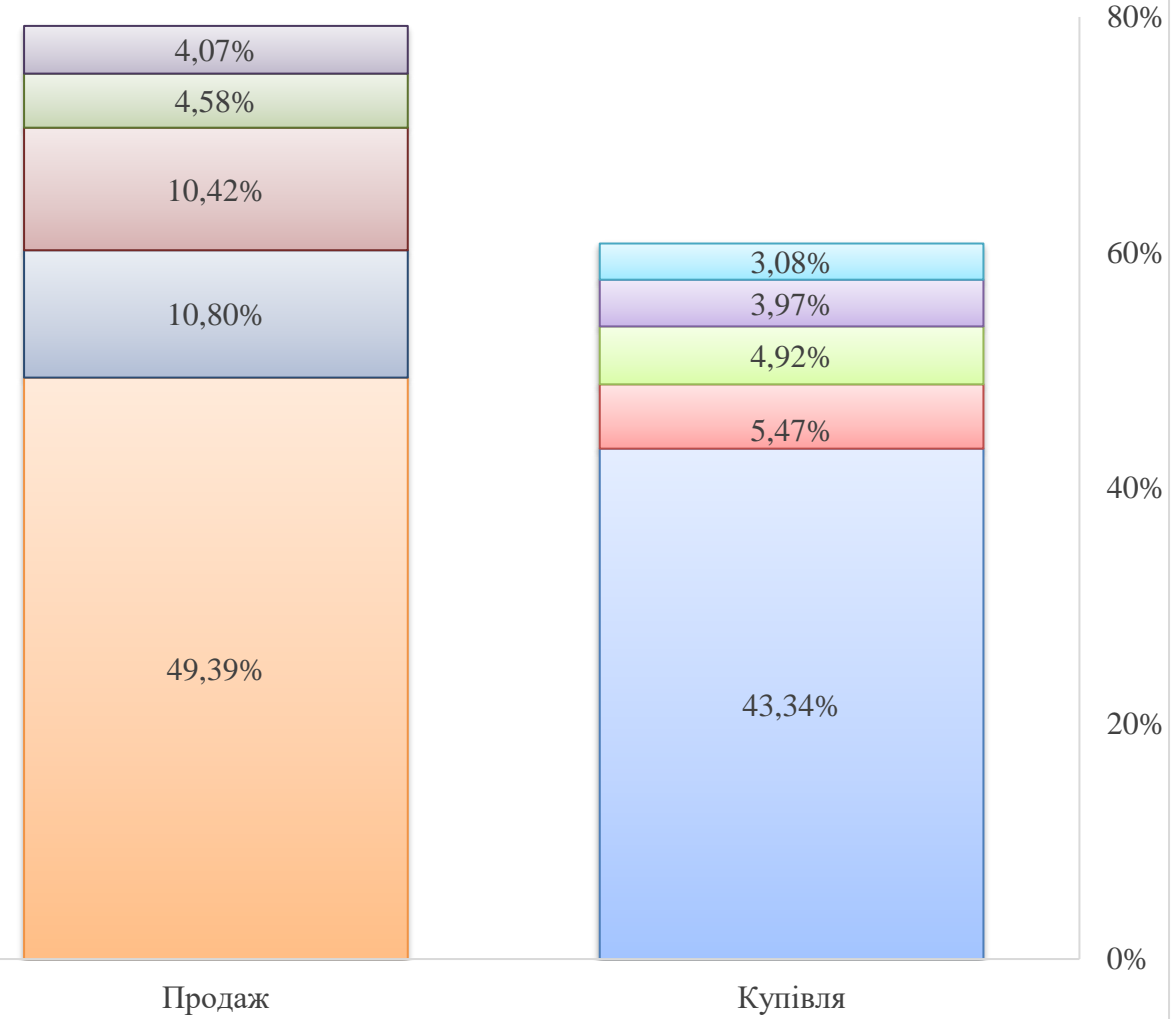
Відповідно до постанови НКРЕКП від 31.05.2023 №1007 «Про зупинення дії окремих положень постанови НКРЕКП від 25 лютого 2022 року № 332», починаючи з доби постачання 01.07.2023 зупинено, серед іншого, настанову учасникам РДН/ВДР у торговій зоні «ОЕС України» щодо зазначення у своїх заявках на торги на ВДР ціни на електричну енергію не менше від значення 102% від ціни РДН, визначеної ОР для кожного розрахункового періоду відповідної доби постачання.

Питома вага в обсягах купівлі та продажу п'яти найбільших учасників РДН та ВДР

Ринок «на добу наперед» січень – грудень 2023 р.

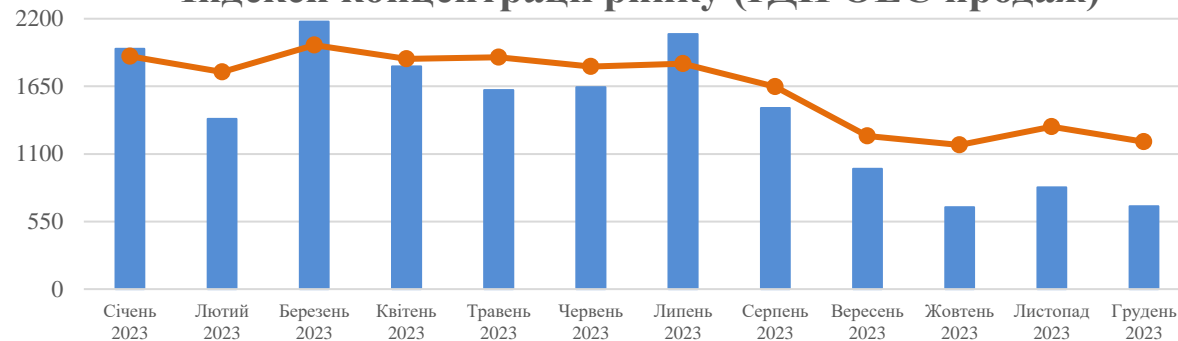

Внутрішньодобовий ринок січень – грудень 2023 р.

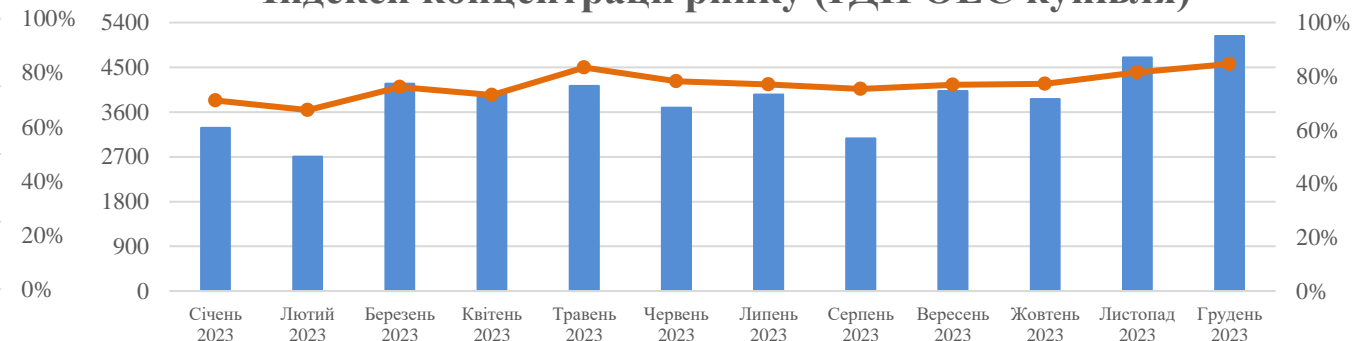

Індекс Херфіндаля-Хіршмана (ННІ) та коефіцієнт ринкової концентрації (С5)

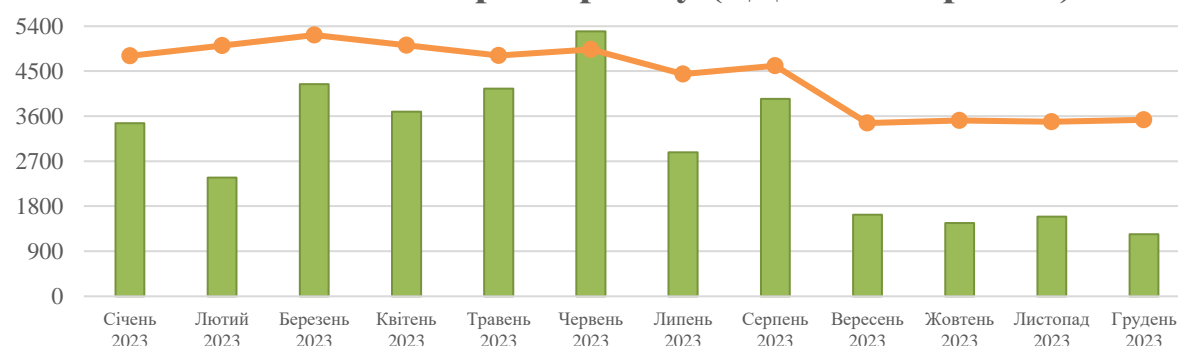
Індекси концентрації ринку (РДН ОЕС продаж)

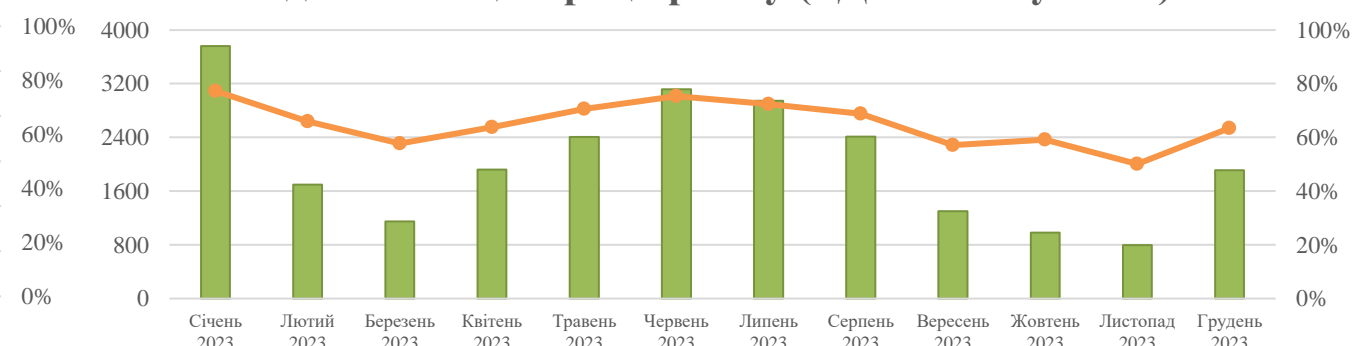
Індекси концентрації ринку (РДН ОЕС купівля)

Індекси концентрації ринку (ВДР ОЕС продаж)

Індекси концентрації ринку (ВДР ОЕС купівля)

Показник	Концентрація		
	Низька	Середня	Висока
Коефіцієнт концентрації (С5)	менше 45%	45%-70%	70%-100%
Індекс Херфіндаля-Хіршмана (ННІ)	менше 1000	1000 - 1800	більше 1800

Індекс Херфіндаля-Хіршмана (ННІ) являє собою суму квадратів часток ринку учасників, які здійснювали операції купівлі/продажу. При аналізі конкуренції реагує на питому вагу кожного учасника на ринку. Чим вище значення приймає індекс Херфіндаля-Хіршмана (вище концентрація), тим слабкіша конкуренція на ринку.

Коефіцієнт ринкової концентрації (С5) являє собою суму процентного співвідношення ринкової частки перших п'яти учасників з найбільшими обсягами продажу/купівлі. Чим вище значення даного показника, тим вище ступінь концентрації на ринку, і тим слабкіша конкуренція.